

**ROCZNE SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
GRUPY KAPITAŁOWEJ VOTUM**

Spis treści

1. ZASADY SPORZĄDZENIA ROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ	5
2. ORGANIZACJA GRUPY KAPITAŁOWEJ	6
2.1. Stan Grupy Kapitałowej VOTUM na dzień 1 stycznia 2012 oraz zmiany w powiązaniach organizacyjnych, w tym zmiany, jakie nastąpiły po dniu 31 grudnia 2012 r.	6
2.2. Kapitał zakładowy VOTUM S.A.	8
2.2.2 Kapitały zakładowe w spółkach Grupy VOTUM	10
3. SYTUACJA OPERACYJNA	11
3.1. Informacje o podstawowych produktach, towarach i usługach Grupy VOTUM.....	11
3.1.1 Usługi związane z procesem uzyskiwania świadczeń z tytułu szkód osobowych.....	11
3.1.2 Usługi prawnicze.....	11
3.1.3 Usługi rehabilitacyjne	11
3.1.4 Usługi administracyjne i zarządzanie nieruchomościami.....	12
3.2. Rynek	12
3.2.1 Poszerzenie możliwości uzyskiwania odszkodowań	12
3.2.2 Ograniczenie liczba wypadków w roku 2012	13
3.2.3 Skargi do Rzecznika Ubezpieczonych w roku 2012	13
3.3. Grupa Kapitałowa VOTUM	13
3.3.1 Usprawnienie procesu uzyskania odszkodowania	13
3.3.2 Realizacja Programu VIP	13
3.3.3 Zakończenie rozbudowy Polskiego Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej w Krakowie	14
3.4. Zmiany legislacyjne	15
3.4.1 Podwyższenie sum gwarancyjnych z tytułu ubezpieczenia OC	15
3.5. Istotne czynniki ryzyka	15
3.5.1 Ryzyko niepowodzenia strategii Emitenta	15
3.5.2 Ryzyko zmian tendencji rynkowych	15
3.5.3 Ryzyko związane z obniżeniem wartości marży Emitenta.....	15
3.5.4 Ryzyko związane z działaniami nieuczciwej konkurencji.....	15
3.5.5 Ryzyko związane z narastającą konkurencją.....	16
3.5.6 Ryzyko związane z otoczeniem prawnym, w którym działają podmioty grupy VOTUM	16
3.5.7. Ryzyko kursu walutowego	17
3.6. Najważniejsze zdarzenia w okresie od 1 stycznia 2012 roku do dnia sporządzenia niniejszego Sprawozdania	17
3.6.1 Rekordowa liczba zarejestrowanych spraw o dochodzenie roszczeń w imieniu poszkodowanych w I półroczu 2012r.	17
3.6.2 Zakup akcji spółki zależnej Polskie Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej VOTUM S.A.....	17
3.6.3 Dywidenda za rok 2011 i przyjęcie polityki dywidendy na lata 2012-2013.....	18
3.6.4 Powołanie zarządu IV kadencji	18
3.6.5 Kontrola ZUS	18
3.6.6 Zawarcie umowy na realizację projektu budowlanego przez PCRf VOTUM S.A.....	18
3.6.7 Zwyczajne Walne Zgromadzenie VOTUM S.A.	18
3.6.8 Uzyskanie prawa nabycia udziałów	18
3.6.9 Zmiana przeznaczenia środków finansowych uzyskanych przez Spółkę z emisji akcji serii B	19
3.6.10 Udzielenie pożyczki wewnątrzgrupowej	19

3.6.11 Udzielenie zgody przez Radę Nadzorczą na zawiązanie przez Spółkę spółki komandytowej	19
3.6.12 Porozumienie o konsolidacji pożyczek udzielonych spółce zależnej	19
3.6.13 Zmiana istotnych warunków porozumienia z dnia 23 listopada 2012	19
3.6.14 Zawarcie umowy kredytowej przez spółki zależne	19
3.6.15 Zawarcie umowy poręczenia kredytu spółki zależnej	20
3.7. Realizacja celów emisyjnych	20
3.8. Informacja o znaczących umowach	20
3.8.1. Umowy zawarte przez VOTUM S.A.	20
3.8.2. Umowy zawarte przez Kancelarię Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy sp. k.	20
3.8.3. Umowy zawarte przez PCR F VOTUM S.A.	21
3.8.4. Umowy zawarte przez VOTUM Centrum Odškodnienia, a.s. z siedzibą w Bratysławie (Słowacja)	21
3.8.5. VOTUM Centrum Odškodnění, a.s. z siedzibą w Brnie (Czechy)	21
4. SYTUACJA FINANSOWA	22
4.1. Omówienie podstawowych wielkości ekonomiczno-finansowych oraz ocena czynników i nietypowych zdarzeń mających znaczący wpływ na osiągnięty wynik finansowy	22
4.1.1 Przychody	22
4.1.2 Wynik operacyjny	22
4.1.3 Wyniki spółek Grupy VOTUM	23
4.1.4 Segmenty operacyjne	23
4.1.5 Przychody i koszty finansowe	23
4.1.6 Wynik netto Grupy	24
4.1.7. Charakterystyka struktury aktywów i pasywów skonsolidowanego bilansu, w tym z punktu widzenia płynności grupy kapitałowej emitenta	25
4.1.8. Opis struktury głównych lokat Kapitałowych lub głównych inwestycji Kapitałowych dokonanych w ramach grupy kapitałowej emitenta w danym roku obrotowym	26
4.1.9. Opis istotnych pozycji pozabilansowych w ujęciu podmiotowym, przedmiotowym i wartościowym	26
4.2. Struktura zadłużenia i zarządzanie zasobami finansowymi	27
4.3. Umowy kredytowe i pożyczki, poręczenia i gwarancje, zobowiązania warunkowe	27
4.3.1. Umowy kredytowe	27
4.3.2. Pożyczki	27
4.3.3 Poręczenia i gwarancje	27
4.3.4 Zobowiązania warunkowe	27
4.4. Emisja papierów wartościowych	27
4.5. Instrumenty finansowe	29
4.6. Ocena zarządzania zasobami finansowymi	29
4.7. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych	29
4.8. Ocena czynników i nietypowych zdarzeń mających wpływ na działalność za rok obrotowy, z określeniem stopnia wpływu tych czynników lub nietypowych zdarzeń na osiągnięty wynik	29
4.9. Objasnienie różnic pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym a wcześniej publikowanymi prognozami wyników na dany rok	29
4.10. Objasnienie różnic pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym a wcześniej publikowanymi wynikami za IV kwartał 2012 roku	31
5. PRZEWIDYWANY ROZWÓJ GRUPY KAPITAŁOWEJ VOTUM	32
5.1. Rozwój Grupy Kapitałowej VOTUM	32
5.1.1. Rozwój VOTUM S.A.	32

5.1.2. Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy sp. k.	32
5.1.3. Rozbudowa i rozszerzenie zakresu oferowanych usług przez Polskie Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej VOTUM S.A.	32
5.1.4. Rozwój VOTUM Centrum Odškodnění, a.s. z/s w Brnie	33
6. OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE BADAŃ I ROZWOJU	34
7. ŁAD KORPORACYJNY	35
7.1. Zbiór zasad Ładu Korporacyjnego, któremu podlegało VOTUM w okresie od dnia 1 stycznia 2012 do dnia publikacji Sprawozdania	35
7.2. Opis podstawowych cech systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych	35
7.3. Akcjonariusze posiadający znaczące pakiety akcji	35
7.4. Akcjonariusze posiadający specjalne uprawnienia kontrolne	35
7.5. Ograniczenia dotycząca prawa głosu	35
7.6. Ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności	36
7.7. Zasady zmiany statutu	36
7.8. Sposób działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadniczych uprawnień oraz prawa akcjonariuszy i sposób ich wykonywania	36
7.9. Skład osobowy i zasady działania organów zarządzających i nadzorczych oraz ich komitetów	36
7.9.1 Zarząd	36
7.9.2 Rada Nadzorcza	37
7.9.3. Komitety Rady Nadzorczej	38
7.10. Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania przedsiębiorstwem emitenta i jego Grupą Kapitałową	38
7.11 Wszelkie umowy zawarte między emitentem a osobami zarządzającymi, przewidujące rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia emitenta przez przejęcie	38
7.12 Informacje o znanych emitentowi umowach (w tym również zawartych po dniu bilansowym), w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy	39
7.13 Informacje o systemie kontroli programów akcji pracowniczych	39
8. INFORMACJE DODATKOWE	40
8.1. Kapitał akcyjny VOTUM S.A., udziały Spółki w Grupie Kapitałowej oraz udziały osób nadzorujących i zarządzających w spółkach zależnych bądź stowarzyszonych	40
8.2. Informacja o podmiotach powiązanych – istotne transakcje na warunkach innych niż rynkowe	40
8.3. Informacja o istotnych postępowaniach toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej i innych ryzykach jednostki dominującej lub jednostek od niej zależnych	40
8.4 Umowy zawarte z osobami zarządzającymi o zakazie konkurencji i rozwiązaniu umowy wskutek odwołania z zajmowanego stanowiska	40
8.5. Wynagrodzenia organów zarządzających i nadzorujących jednostki dominującej Grupy Kapitałowej	41
8.6. Liczba akcji VOTUM S.A. i pozostałych podmiotów Grupy VOTUM, będąca w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących	41
8.7. Informacja o umowie z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych	41
8.8. Zatrudnienie w Grupie Kapitałowej	42

1. ZASADY SPORZĄDZENIA ROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera dane za okres od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2012 roku. Dane porównawcze prezentowane są według stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku dla skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej, za okres od 1 stycznia 2011 roku do 31 grudnia 2011 roku dla skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów, skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych oraz sprawozdania ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym.

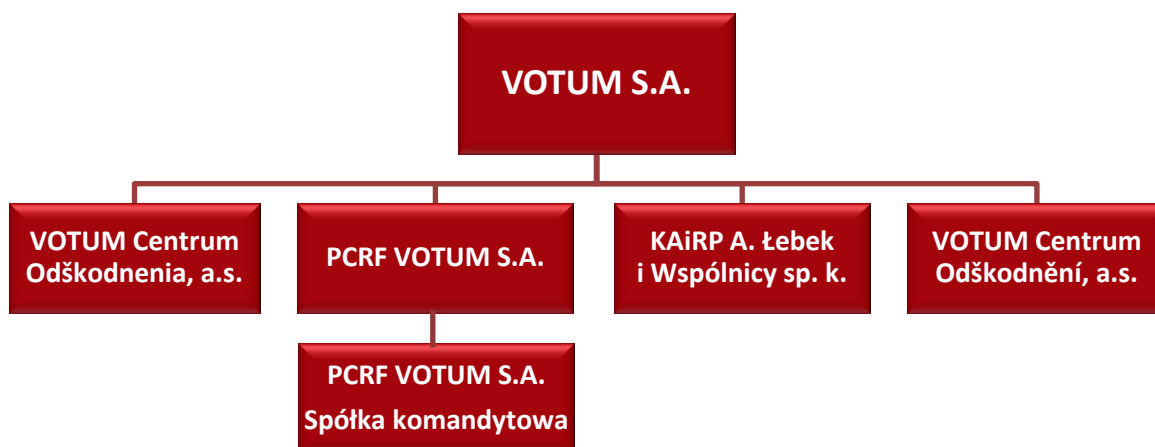
Sprawozdanie finansowe i dane porównawcze sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi Spółkę zasadami rachunkowości, odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Spółki oraz jej wynik finansowy.

Niniejsze roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało przygotowane przy zastosowaniu zasad rachunkowości, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz wykorzystując pozostałe Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską oraz w zakresie wymaganym przez rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. Nr 33, poz. 259, z późn. zm.). Sprawozdanie to obejmuje okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 roku. W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym stosowano te same zasady polityki rachunkowości oraz zasady metod obliczeniowych co w ostatnim rocznym sprawozdaniu finansowym.

2. ORGANIZACJA GRUPY KAPITAŁOWEJ

2.1. Stan Grupy Kapitałowej VOTUM na dzień 1 stycznia 2012 oraz zmiany w powiązaniach organizacyjnych, w tym zmiany, jakie nastąpiły po dniu 31 grudnia 2012 r.

Od 1 stycznia 2012 do 19 listopada 2012 Grupa Kapitałowa VOTUM składała się z podmiotu dominującego VOTUM S.A. oraz czterech podmiotów zależnych. 19 listopada 2012 Rada Nadzorcza emitenta wyraziła zgodę na powołanie spółki komandytowej Polskie Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej VOTUM S.A. spółka komandytowa. Poniższy schemat przedstawia aktualny Skład Grupy:

W okresie sprawozdawczym nastąpiła zmiana nazwy spółki Votum-RehaPlus S.A. Od dnia 26 lipca 2012 nosi ona nazwę Polskie Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej VOTUM S.A. Na potrzeby sprawozdania stosowana będzie także nazwa skrócona: PCRF VOTUM S.A.

Ogólne informacje o spółce zależnej PCRF S.A. (dane na dzień 31 grudnia 2012)

Nazwa jednostki:	Polskie Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej S.A.
Siedziba:	Kraków
Kraj siedziby:	Polska
Przedmiot działalności:	Usługi rehabilitacyjne, najem i obsługa nieruchomości
Organ rejestrowy:	Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
Charakter dominacji:	Spółka zależna
Metoda konsolidacji:	Pełna
Kapitał zakładowy:	5 000 000 PLN
Udział Emitenta w kapitale zakładowym spółki zależnej	96,0%
Udział Emitenta w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu spółki zależnej	96,0%

ROCZNE SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ VOTUM
(wszystkie kwoty w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Ogólne informacje o spółce zależnej PCRf S.A. sp. k. (dane na dzień 31 grudnia 2012)

Nazwa jednostki:	Polskie Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej S.A. spółka komandytowa
Siedziba:	Kraków
Kraj siedziby:	Polska
Przedmiot działalności:	Usługi rehabilitacyjne
Organ rejestrowy:	Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
Charakter dominacji:	Spółka zależna
Metoda konsolidacji:	Pełna
Kapitał zakładowy:	100 000 PLN
Udział Emitenta w kapitale zakładowym spółki zależnej	1% VOTUM S.A., 99% PCRf S.A.
Udział Emitenta w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu spółki zależnej	1% VOTUM S.A., 99% PCRf S.A.

Ogólne informacje o spółce zależnej VOTUM Centrum Odškodnienia, a.s. (dane na dzień 31 grudnia 2012)

Nazwa jednostki:	VOTUM Centrum Odškodnienia, a.s.
Siedziba:	Bratysława
Kraj siedziby:	Słowacja
Przedmiot działalności:	Działalność w ramach kancelarii odszkodowawczej
Organ rejestrowy:	Obchodny register vedený Okr. Sudom Bratislava I, oddiel Sa, vložka c. 4272/B
Charakter dominacji:	Spółka zależna
Metoda konsolidacji:	Pełna
Kapitał zakładowy:	199 164 EUR
Udział Emitenta w kapitale zakładowym spółki zależnej	100%
Udział Emitenta w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu spółki zależnej	100%

Ogólne informacje o spółce zależnej VOTUM Centrum Odškodnění, a.s. (dane na dzień 31 grudnia 2012)

Nazwa jednostki:	VOTUM Centrum Odškodnění, a.s.
Siedziba:	Brno
Kraj siedziby:	Czechy
Przedmiot działalności:	Działalność w ramach kancelarii odszkodowawczej
Organ rejestrowy:	Obchodního rejstříku, vedeného Krajským soudem v Brně oddíl B, Vložka 5987
Charakter dominacji:	Spółka zależna
Metoda konsolidacji:	Pełna
Kapitał zakładowy:	5 000 000 CZK
Udział Emitenta w kapitale zakładowym spółki zależnej	100%
Udział Emitenta w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu spółki zależnej	100%

ROCZNE SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ VOTUM
(wszystkie kwoty w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Ogólne informacje o spółce zależnej Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy sp. k.
(dane na dzień 31 grudnia 2012)

Nazwa jednostki:	Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy sp. k.
Siedziba:	Wrocław
Kraj siedziby:	Polska
Przedmiot działalności:	Działalność prawnicza
Organ rejestrowy:	Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
Charakter dominacji:	Spółka zależna
Metoda konsolidacji:	Pełna
Suma komandytowa:	66 000 PLN
Udział Emitenta w zyskach i stratach spółki zależnej	99% udziału w zyskach i stratach do wartości sumy komandytowej
Nazwa jednostki:	Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy sp. k.

2.2. Kapitał zakładowy VOTUM S.A.

Przez cały okres sprawozdawczy, tj. od 1 stycznia 2012 do dnia publikacji Sprawozdania kapitał zakładowy Spółki wynosił 1.200.000 PLN i dzieli się na 12.000.000 akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 0,10 PLN każda, w tym:

- 10.000.000 akcji serii A,
- 2.000.000 akcji serii B

Struktura akcjonariatu na dzień 1 stycznia 2012

Akcjonariusz	Liczba akcji	Udział w kapitale akcyjnym spółki
DSA Financial Group SA	5 017 403	41,81%
Nolmanier Ltd	3 200 000	26,67%
Andrzej Dadełto	1 100 000	9,17%
Quercus TFI	600 347	5%
Akcjonariusze posiadający poniżej 5% udziału w ogólnej liczbie głosów:	2 082 250	17,35%

W okresie obejmującym niniejsze Sprawozdanie struktura akcjonariatu uległa zmianom w wyniku:

- Transakcji nabycia akcji przez znaczącego akcjonariusza Spółki – DSA Financial Group S.A.
- Transakcji zbycia akcji przez znaczącego akcjonariusza – Nolmanier Limited
- Transakcji zbycia akcji przez znaczącego akcjonariusza – Andrzeja Dadełto

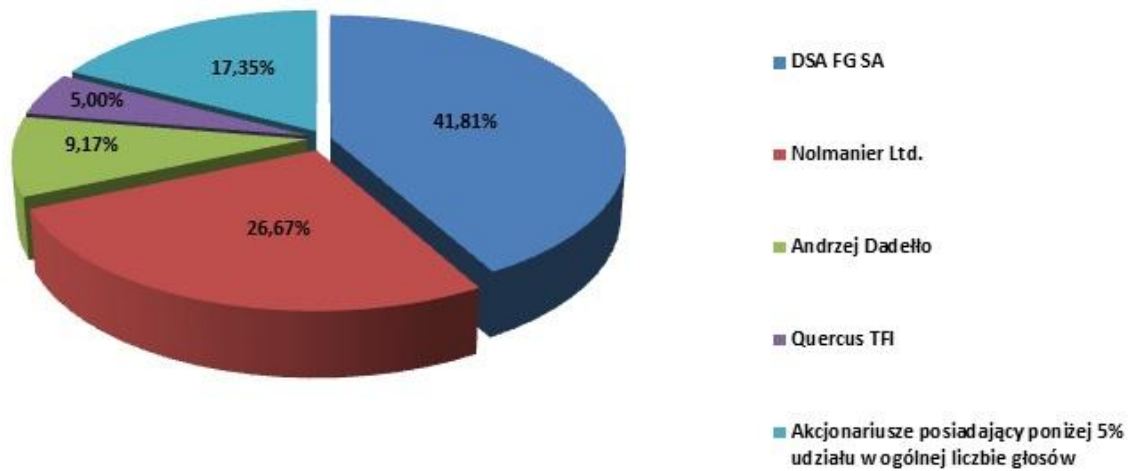
Struktura akcjonariatu na dzień 31.12.2012

Akcjonariusz	Liczba akcji	Udział w kapitale akcyjnym spółki
DSA Financial Group SA	5 273 409	43,95 %
Nolmanier Ltd	3 000 000	25,00 %
Andrzej Dadełto	1 000 000	8,33 %
Quercus TFI:	600 347	5 %
Akcjonariusze posiadający poniżej 5% udziału w ogólnej liczbie głosów:	2 126 244	17,72 %

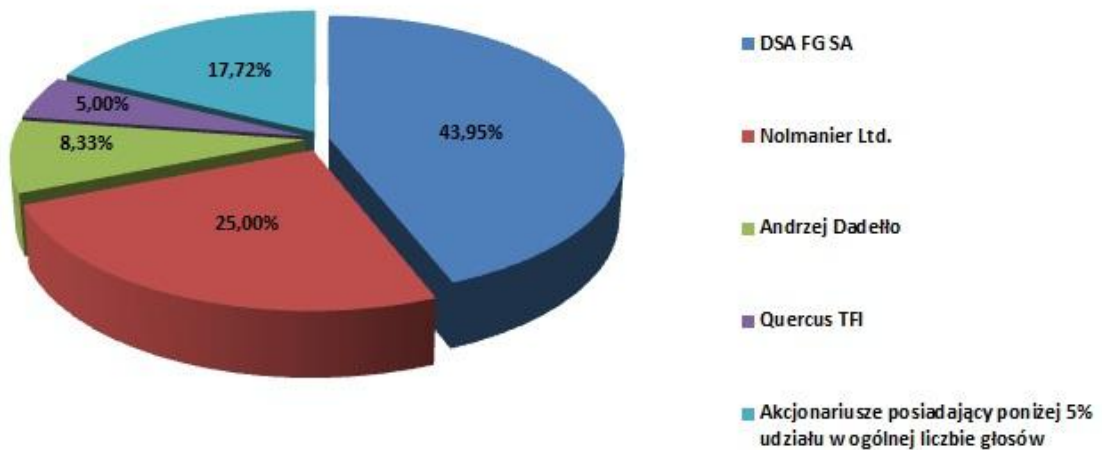
Struktura akcjonariatu na dzień publikacji Sprawozdania

Akcjonariusz	Liczba akcji	Udział w kapitale akcyjnym spółki
DSA Financial Group SA	5 513 054	45,94 %
Nolmanier Ltd	2 975 000	24,79 %
Andrzej Dadełto	800 000	6,67 %
Quercus TFI:	600 347	5 %
Akcjonariusze posiadający poniżej 5% udziału w ogólnej liczbie głosów:	2 144 804	17,60 %

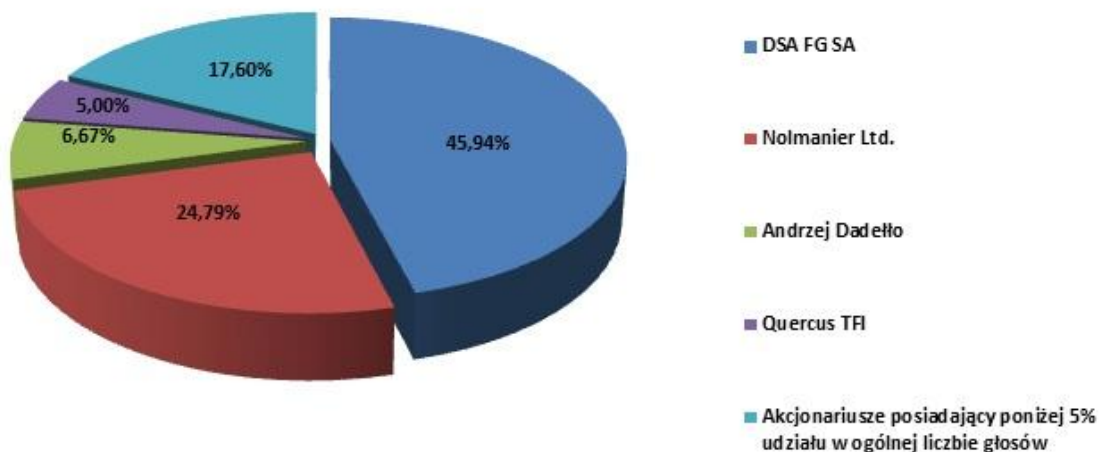
Stan na 01.01.2012 r.

Stan na 31.12.2012 r.

Stan na dzień publikacji sprawozdania

2.2.2 Kapitały zakładowe w spółkach Grupy VOTUM

W dniu 5 stycznia 2012 roku została zawarta umowa między Emitentem a akcjonariuszem spółki zależnej PCRF VOTUM S.A. ("Spółka zależna") na zakup 240 000 akcji Spółki zależnej, w tym 60 000 akcji imiennych serii A oraz 180 000 akcji imiennych serii B. Łączna kwota transakcji wyniosła 300 000 PLN. W związku z dokonaną transakcją Emitent zwiększył swój udział w kapitale Spółki zależnej z 91,2% do 96%. Celem zwiększenia udziału w Spółce zależnej jest zwiększenie partycypacji w jej przyszłych zyskach. Transakcja została sfinansowana ze środków własnych Emitenta. Umowa została zawarta na warunkach rynkowych. Strona transakcji nie jest jednostką powiązaną z Emitentem.

W dniu 19 listopada 2012 r. Rada Nadzorcza Emitenta podjęła uchwałę o wyrażeniu zgody na zawiązanie przez Spółkę, jako komandytariusza, z udziałem Polskiego Centrum Rehabilitacji VOTUM S.A. jako komplementariusza, spółki komandytowej pod nazwą Polskie Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej VOTUM S.A. spółka komandytowa.

Kapitał zakładowy nowopowstałej spółki wynosi 100 000 PLN, udział kształtuje się następująco:

- VOTUM S.A. – 1% (1 000 PLN)
- PCRF VOTUM S.A. – 99% (99 000 PLN)

3. SYTUACJA OPERACYJNA

3.1. Informacje o podstawowych produktach, towarach i usługach Grupy VOTUM

3.1.1 Usługi związane z procesem uzyskiwania świadczeń z tytułu szkód osobowych

VOTUM S.A.

VOTUM S.A. jest największym na polskim rynku ubezpieczeniowym podmiotem oferującym kompleksową pomoc w sprawach odszkodowawczych. Specjalizuje się w postępowaniach dotyczących roszczeń za szkody osobowe objęte systemem ubezpieczeń obowiązkowych. Podstawowa usługa Spółki polega na podjęciu działań mających na celu ustalenie sprawcy wypadku i jego ubezpieczyciela, a następnie uzyskaniu od niego świadczeń odszkodowawczych. Po uzyskaniu zlecenia Spółka dokonuje wstępnej oceny prawnej sprawy pod kątem występowania odpowiedzialności cywilnej, przedawnienia roszczeń i zakresu szkód podlegających naprawieniu. W przypadku pozytywnej weryfikacji zleceniobiorca przystępuje do kompletowania materiału dowodowego, o który występuje do zakładów opieki zdrowotnej, organów ścigania i innych podmiotów na podstawie udzielonego pełnomocnictwa. Następnie na podstawie zgromadzonych dokumentów przygotowywane jest zgłoszenie roszczeń do właściwego w danej sprawie ubezpieczyciela, który ma obowiązek wszcząć postępowanie odszkodowawcze. Na dalszym etapie sprawy Spółka kontroluje prawidłowość toku prowadzonego postępowania. W miarę potrzeb uzupełnia dokumentację szkody, jednocześnie czuwając nad stanem bieżącej sprawy, a po korzystnym rozstrzygnięciu sprawy, nad terminowością wypłaty świadczeń. W znacznej części przypadków postępowanie kończy się po wykorzystaniu drogi odwoławczej w ramach procedur wewnętrznych ubezpieczyciela lub wyrokiem sądowym po skierowaniu powództwa przez kancelarię prawną Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy sp.k., będącą podmiotem zależnym VOTUM S.A.

VOTUM Centrum Odškodnienia, a.s.

Spółka zależna VOTUM Centrum Odškodnienia, a.s. świadczy na rynku słowackim usługi analogiczne do opisanych powyżej usług VOTUM S.A.

VOTUM Centrum Odškodnění, a.s.

Spółka zależna VOTUM Centrum Odškodnění, a.s. świadczy na rynku czeskim usługi analogiczne do opisanych powyżej usług VOTUM S.A.

3.1.2 Usługi prawnicze

Kancelaria Adwokatów i Radców Prawych A. Łebek i Wspólnicy sp. k.

Kancelaria oferuje swoje usługi klientom indywidualnym oraz podmiotom gospodarczym, zapewniając w pełni profesjonalne zastępstwo procesowe klienta w postępowaniach sądowych i administracyjnych oraz w negocjacjach na terenie całego kraju.

Jako podmiot zależny VOTUM S.A., KAIRP A. Łebek i Wspólnicy sp. k. specjalizuje się w postępowaniach odszkodowawczych z tytułu wypadków komunikacyjnych, postępowaniach karnych, postępowaniach gospodarczych, postępowaniach z zakresu ochrony wierzycieli przed niewypłacalnością dłużnika, zarówno na etapie przedsądowym, jak i podczas postępowania sądowego.

3.1.3 Usługi rehabilitacyjne

Polskie Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej VOTUM S.A. spółka komandytowa

Polskie Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej VOTUM S.A. spółka komandytowa przejęła od PCRF VOTUM S.A. zadania polegające na niesieniu pomocy osobom poszkodowanym w wypadkach komunikacyjnych oraz z innymi schorzeniami i urazami. Ze względu na deficyt rynkowy podmiotów specjalizujących się w rehabilitacji schorzeń neurologicznych placówka kładzie szczególny nacisk na tę właśnie dziedzinę.

Ośrodek specjalizuje się w rehabilitacji osób:

- po złamaniach kończyn lub kręgosłupa,
- po urazach mózgowo-czaszkowych,
- po przebytym udarze,
- z problemami neurologicznymi,
- posiadających problem z pokonywaniem barier architektonicznych,
- ze skrzywieniem kręgosłupa lub wadami postawy.

3.1.4 Usługi administracyjne i zarządzanie nieruchomościami

Polskie Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej VOTUM S.A.

W efekcie powołania w dniu 31 listopada 2012 r. nowej spółki pod nazwą Polskie Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej VOTUM S.A. spółka komandytowa nastąpiła zmiana profilu działalności Polskiego Centrum Rehabilitacji VOTUM S.A.. Obecnym zadaniem spółki jest zarządzanie i administracja nieruchomościami w których prowadzone są usługi rehabilitacyjne.

3.2. Rynek

3.2.1 Poszerzenie możliwości uzyskiwania odszkodowań

Rosną możliwości uzyskiwania wyższych kwot odszkodowań dla osób poszkodowanych w wypadkach komunikacyjnych. Jest to spowodowane coraz wyższymi kwotami zasądzanymi przez sądy. Wpływają na to korzystne zmiany prawne:

- Uchwała Sądu Najwyższego w kwestii zwrotu kosztów pełnomocnika przedsądowego
W dniu 13 marca 2012 r. Sąd Najwyższy w składzie 7 sędziów wydał uchwałę (III CZP 75/11), w której wskazał, że odpowiedzialność gwarancyjna ubezpieczyciela obejmuje również koszty profesjonalnego doradztwa poniesione przez poszkodowanego w postępowaniu przedsądowym prowadzonym przez ubezpieczyciela.

Uchwała Sądu Najwyższego stanowi jurydyczne potwierdzenie tezy, że niekiedy osoba dochodząca roszczeń odszkodowawczych może być bezsilna w przypadku nadużywania dominującej pozycji przez zakład ubezpieczeń w relacji

z konsumentem. W takich sytuacjach niezbędne okazuje się skorzystanie z pomocy profesjonalisty, który choć w pewnym stopniu doprowadza do wyrównania pozycji stron sporu. Dodatkowo ubezpieczyciele zostali pozbawieni argumentów

w tych sprawach, w których odmówili zaspokojenia roszczeń i zmuszeni byli do zmiany stanowiska dopiero po włączeniu się pełnomocnika, czy dopuścili się rażącej przewlekłości. Uchwała SN otworzyła więc szerokie możliwości wystąpienia

z roszczeniami w postępowaniach już zamkniętych (lecz nie ugodą), w których zakłady ubezpieczeń potrącały zasiłek pogrzebowy, odmawiały wypłaty odszkodowania współwłaścicielom pojazdów, czy (co wciąż ma miejsce) w sposób oczywiście nieuzasadniony uzależniały wypłatę zadośćuczynienia z art. 446 par 4. k.c. od przedstawienia dokumentacji medycznej.

- Uchwała Sądu Najwyższego w kwestii wypłaty zadośćuczynienia osobie trzeciej, wobec której ubezpieczony ponosi odpowiedzialność na podstawie art. 448 k. c.
Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2012 r. (sygn. akt III CZP 67/12).
Sąd Najwyższy potwierdził obowiązek wypłaty z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów zadośćuczynienia za krzywdę osoby, wobec której ubezpieczony ponosił odpowiedzialność na podstawie art. 448 k. c.

- Wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie dotyczący zasad przedawnienia roszczeń z tytułu czynów niedozwolonych
Wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 16 listopada 2012 r. (sygn. akt I ACa 527/12).
Nie jest możliwe kwestionowanie poglądu, iż także w odniesieniu do roszczeń kierowanych przeciwko pozwanemu Funduszowi mają zastosowanie zasady przedawnienia roszczeń z tytułu czynów niedozwolonych, łącznie z zastosowaniem wydłużonego terminu przedawnienia roszczeń mających swoje źródło w przestępstwie.

W ocenie Sądu Apelacyjnego wyprowadzony przez skarżącego z faktu braku wyroku karnego skazującego sprawcę wypadku wniosek o trzyletnim terminie przedawnienia roszczeń nie zasługuje na akceptację. Gdyby taki wyrok istniał nie wchodziłaby w ogóle odpowiedzialność Funduszu, która w okolicznościach sprawy powstała właśnie wobec faktu nieustalenia sprawcy szkody. (...) Sprawca może być wykryty w drodze domniemania faktycznego w sposób wystarczający do przypisania mu zawinionego działania i w konsekwencji odpowiedzialności odszkodowawczej.

Zmiany te pozwalają na uzyskiwanie wyższych świadczeń na rzecz poszkodowanych na drodze postępowania sądowego, jak i zgłaszanie dalszych roszczeń, w których pierwotnie Towarzystwo Ubezpieczeniowe odmówiło wypłaty wnioskowanych kwot. Potwierdza to uzyskane w listopadzie 2012 r. przy współpracy VOTUM S.A. i Kancelarii A. Łebek i Wspólnicy sp. k. rekordowe odszkodowanie. Suma uzyskanych roszczeń przekroczyła 1 000 000 PLN.

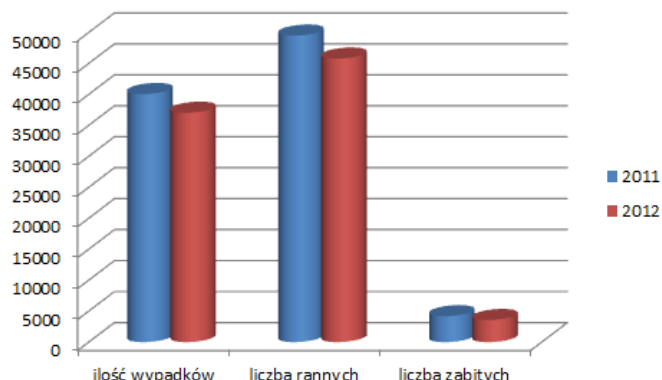
3.2.2 Ograniczenie liczba wypadków w roku 2012

W okresie od stycznia do grudnia 2012 roku zanotowano:

- 37 046 wypadków drogowych, w których
- 3 571 osób zginęło
- 45 792 osób zostało rannych¹.

W stosunku do porównywalnego okresu roku 2011:

- Liczba wypadków spadła o 7,5%
- Liczba ofiar śmiertelnych spadła o 14,8%
- Liczba rannych spadła o 7,5%

Spadająca liczba poszkodowanych w wypadkach komunikacyjnych prowadzi do problemów z płynnością finansową małych kancelarii odszkodowawczych. Taka sytuacja pozwala na zwiększanie udziału w rynku przez duże, dobrze zorganizowane podmioty. Wobec tego prognozujemy, mimo mniejszego popytu na usługi świadczone przez Spółkę, utrzymanie ilości prowadzonych postępowań.

3.2.3 Skargi do Rzecznika Ubezpieczonych w roku 2012

Zgodnie z Raportem opublikowanym na stronie Rzecznika Ubezpieczonych, w roku 2012 do Rzecznika Ubezpieczonych wpłynęło 15 273 pisemnych skarg z zakresu ubezpieczeń gospodarczych, w tym 8 106 (53,1%) odnosiło się do ubezpieczeń komunikacyjnych. Wśród nich najwięcej skarg odnotowano w temacie obowiązkowych ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych – 4 907 (32,1%).

Dominowały następujące zarzuty

- całkowita odmowa uznania roszczenia o odszkodowanie lub świadczenie;
- odmowa uznania części roszczenia;
- opieszałość w postępowaniach likwidacyjnych, co prowadziło do nieterminowego zaspokajania roszczeń;
- odmowa lub utrudnienia w dostępie do akt szkody;
- niedostateczna informacja o dokumentacji wymaganej przy likwidacji szkody;
- brak wyczerpujących uzasadnień dla przyjmowanych przez zakłady ubezpieczeń stanowisk.

Pośród wszystkich zgłoszonych 27,7% skarg (4 238) zostało zgłoszonych za pośrednictwem innych podmiotów.

Wyraźnie widoczna jest tendencja wzrostu ilości skarg zgłaszanych za pośrednictwem innych podmiotów. Odsetek ten wzrósł w 2012 o 23,67% porównując do analogicznego okresu roku 2011. Te dane pokazują, że ubezpieczeni coraz częściej decydują się na dochodzenie swoich praw za pomocą profesjonalnego pośrednika.

3.3. Grupa Kapitałowa VOTUM

3.3.1 Usprawnienie procesu uzyskania odszkodowania

VOTUM S.A. w roku 2012 zarejestrowało 19 155 spraw o dochodzenie roszczeń. Optymalizacja procesu obsługi spraw klientów, między innymi wdrażanie elektronicznego obiegu dokumentów, spowodowała znaczne skrócenie czasu oczekiwania na wypłatę przez Towarzystwa Ubezpieczeniowe bezspornych części odszkodowań. Średni czas oczekiwania na wypłatę kwoty bezspornej w 2011 roku wynosił 75 dnia, natomiast w 2012 czas ten skrócił się do 54 dni. Dzięki zastosowanej w 2012r. optymalizacji procesu obsługi skrócono czas wypłat kwot bezspornych o 3 tygodnie w porównaniu z ubiegłym rokiem.

3.3.2 Realizacja Programu VIP

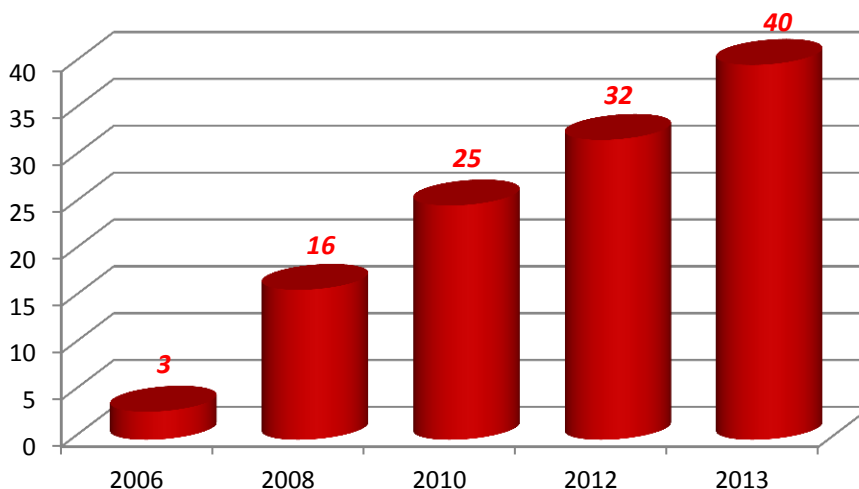
Program VIP będący jednym z celów emisyjnych Emitenta miał na celu wdrożenie procedur zapewniających specjalny pakiet świadczeń dla osób najpoważniej poszkodowanych oraz rodzin ofiar wypadków.

W ramach wdrożenia programu:

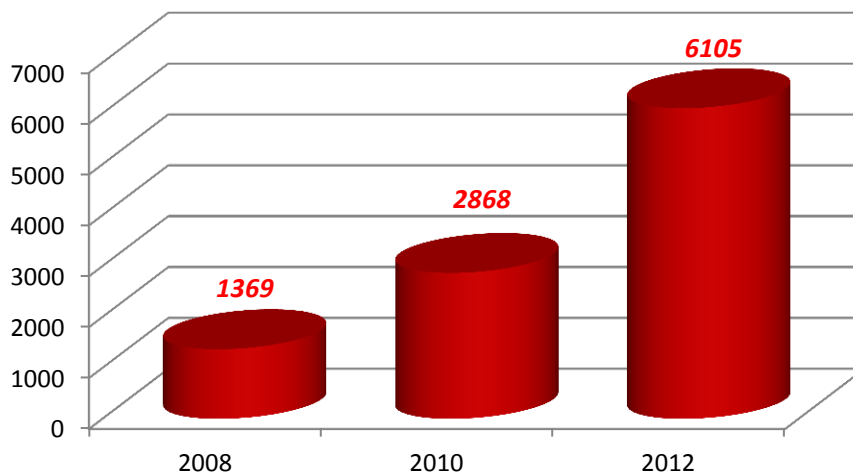
¹ Źródło: www.policja.pl

- wyodrębniono zespół najlepszych specjalistów, którzy dzięki swoim kwalifikacjom i doświadczeniu zapewniają najwyższe standardy obsługi (powołany jako Departament Odszkodowań). Dla realizacji tych celów optymalne organizacyjnie było umiejscowienie komórki obsługującej najpoważniej poszkodowanych klientów w strukturze organizacyjnej Kancelarii Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy sp. k.
- poszerzono zakres działań o usługi komplementarne, takie jak zastępstwo procesowe w postępowaniu karnym na etapie przygotowawczym i sądowym, w postępowaniach spadkowych, czy w sprawach z zakresu prawa rodzinnego.

Wdrożony program znacząco wpłynął na rozwój Kancelarii Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy sp. k. Ilość spraw skierowanych na drogę postępowania sądowego przekroczyła 5000. Skuteczność wdrożonych zmian widać także we wzroście zatrudnienia i ilości posiedzeń sądowych z udziałem pełnomocnika procesowego z Kancelarii Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy sp. k.

Wzrost zatrudnienia w KAIRP A. Łebek i Wspólnicy

Liczba posiedzeń sądowych z udziałem pełnomocnika procesowego z KAIRP A. Łebek i Wspólnicy sp. k.

3.3.3 Zakończenie rozbudowy Polskiego Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej w Krakowie

Obecnie trwają ostatnie prace nad rozbudową budynku PCRF VOTUM S.A. mieszczącego się przy ulicy Golikówka 6 w Krakowie. Inwestycja ta zapewni centrum 1060 metrów kwadratowych dodatkowej powierzchni. Powstanie 9 nowych gabinetów rehabilitacyjnych, 14 komfortowych pokoi oraz centrum odnowy biologicznej. Nowy obiekt przyjmie pierwszych pacjentów już na początku czerwca bieżącego roku.

3.4. Zmiany legislacyjne

3.4.1 Podwyższenie sum gwarancyjnych z tytułu ubezpieczenia OC

11 czerwca 2012 r. wzrosły sumy gwarancyjne w obowiązkowych ubezpieczeniach odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych – odpowiednio do 5 mln euro za szkody na osobie w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte ubezpieczeniem bez względu na liczbę poszkodowanych i 1 mln euro za szkody w mieniu w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte ubezpieczeniem bez względu na liczbę poszkodowanych. Zmiana ta niemal całkowicie wyklucza prawdopodobieństwo, że suma gwarancyjna zostanie wyczerpana przed pełnym naprawieniem szkody.

3.5. Istotne czynniki ryzyka

3.5.1 Ryzyko niepowodzenia strategii Emitenta

Emitent w strategii swojego rozwoju przewiduje m.in. dalsze umacnianie swojej pozycji rynkowej w branży kancelarii odszkodowawczych, rozwój spółek zależnych prowadzących działalność kancelarii odszkodowawczych w Czechach i na Słowacji, a także rozwój działalności specjalistycznej placówki świadczącej usługi rehabilitacyjne działającej w ramach spółki zależnej PCR F VOTUM S.A. spółka komandytowa.

Realizacja założeń strategii rozwoju Emitenta uzależniona jest od zdolności Spółki do adaptacji do zmiennych warunków panujących w branżach, w ramach których Spółka i podmioty od niej zależne prowadzą działalność. Do najważniejszych czynników wpływających na branżę doradztwa odszkodowawczego liczbę wypadków drogowych. Istnieje zatem ryzyko nieosiągnięcia części lub wszystkich założonych celów strategicznych w związku ze złą oceną otoczenia bądź nieumiejętnego dostosowania się do zmiennych warunków, co może mieć istotny negatywny wpływ na działalność, sytuację finansowo-majątkową oraz na wyniki Emitenta.

W celu ograniczenia niniejszego ryzyka Zarząd podejmuje działania w kierunku dywersyfikacji ofert, oraz na bieżąco analizuje czynniki mogące mieć potencjalnie niekorzystny wpływ na działalność i wyniki Spółki, a w razie potrzeby podejmuje niezbędne decyzje i działania.

3.5.2 Ryzyko zmian tendencji rynkowych

Działalność Emitenta opiera się o świadczenie usług w ramach kancelarii odszkodowawczej, która zapewnia profesjonalne przedstawicielstwo osób poszkodowanych przy egzekwowaniu odszkodowania od ubezpieczyciela. Występowanie na rynku doradców odszkodowawczych związane jest m.in. z brakiem zaufania osób poszkodowanych do wycen ubezpieczycieli, którzy są jednocześnie oceniającym szkodę i płatnikiem odszkodowania. W przypadku zmian tendencji rynkowych polegających na polityce ograniczania wysokości odszkodowań wypłacanych z tytułu ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej kierowców pojazdów mechanicznych, działalność kancelarii odszkodowawczych może być narażona na obniżenie przychodów.

Emitent minimalizuje to ryzyko poprzez zwiększanie zaangażowania kapitałowego w Kancelarię Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy sp. k. Coraz powszechniejsze kierowanie spraw na drogę postępowania sądowego skutecznie przeciwdziała polityce stosowanej przez Towarzystwa Ubezpieczeniowe.

3.5.3 Ryzyko związane z obniżeniem wartości marży Emitenta

Wartość przychodów uzyskiwanych przez Emitenta opiera się w znaczącej części o wysokość honorarium pobieranego przez Spółkę od kwot pozyskanych na rzecz klientów. W związku z rosnącą konkurencją na rynku kancelarii odszkodowawczych, konieczności udzielania znaczącego dyskonta na pobieranej przez Spółkę prowizji w sprawach dotyczących znaczących odszkodowań a także projektów regulacji działalności kancelarii odszkodowawczych zawierających m.in. konieczność znaczącego ograniczenia wysokości pobieranych marż, istnieje ryzyko, iż w przyszłości może zaistnieć sytuacja, w której Emitent będzie zmuszony do obniżenia wysokości pobieranego wynagrodzenia. W takim przypadku wzrost liczby rozpatrywanych spraw może nie zrekompensować spadku wartości wynagrodzenia, co może spowodować zmniejszenie uzyskiwanych przez Emitenta wyników finansowych.

Emitent zabezpiecza się przed przedmiotowym ryzykiem poprzez wysoką jakość świadczonych usług, szybkość wyegzekwowania świadczeń na rzecz swoich klientów oraz uniwersalność swoich usług (klienci Emitenta mają możliwość skorzystania zarówno z usług kancelarii odszkodowawczej, jak i usług Polskiego Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej VOTUM S.A.). Rosnący odsetek spraw kierowanych na drogę postępowania sądowego zapewnia wyższe honoraria uzyskiwane przez Grupę Kapitałową VOTUM i wpływa pozytywnie na wyniki finansowe.

3.5.4 Ryzyko związane z działaniami nieuczciwej konkurencji

Przychody ze sprzedaży Emitenta generowane są za pomocą rozbudowanej struktury wykwalifikowanych przedstawicieli regionalnych. Większość podmiotów konkurencyjnych, w tym największe z nich, zorganizowały struktury sprzedaży w analogiczny jak Spółka sposób. W przypadku stosowania przez przedstawicieli podmiotów konkurencyjnych działań nieuczciwej konkurencji, Emitent może utracić zaufanie potencjalnych klientów jak i klientów, z którymi Spółka posiada już zawarte umowy. Działania takie mogą przejawiać się przenoszeniem fałszywych twierdzeń o Emitencie w kontaktach

z klientami, wykorzystaniu do tego celu forów internetowych, a nawet inspirowanie, czy sponsorowanie nieprzychylnych Emitentowi publikacji w prasie, radio, telewizji i Internecie.

Spółka, w związku z zaobserwowaniem tego rodzaju działań w przeszłości oraz zagrożeniami w przyszłości, prowadzi aktywną działalność medialną, polegającą na promowaniu jakości swoich usług poprzez zamieszczanie opinii eksperckich do wypadków komentowanych w środkach masowego przekazu, publikacje branżowe oraz podejmowanie kroków prawnych w przypadku niezetelnych informacji naruszających dobra Emitenta.

3.5.5 Ryzyko związane z narastającą konkurencją

W związku z atrakcyjnością perspektyw rozwoju branż i rynków, na których działa Emitent i jego podmioty zależne, istnieje ryzyko narastającej konkurencji prowadzącej działalność analogiczną do poszczególnych podmiotów Grupy VOTUM:

- VOTUM S.A. – na rynku dochodzenia roszczeń odszkodowawczych z tytułu ubezpieczeń komunikacyjnych, w związku z brakiem ograniczeń prawnych prowadzenia tego rodzaju działalności, według szacunkowych danych, działa ponad kilkaset firm konkurencyjnych wobec Emitenta.
- PCRF VOTUM S.A. sp. k. – ze względu na rosnące zapotrzebowanie na usługi świadczone przez specjalistyczne placówki rehabilitacyjne, pojawienie się na rynku coraz większej liczby ośrodków specjalizujących się w rehabilitacji osób przewlekle chorych - po urazach rdzenia kręgowego, urazach wielonarządowych, urazach czaszkowo-mózgowych, itp. może wymusić obniżenie cen oferowanych usług, w wyniku tego - wpłynąć na obniżenie osiąganych przez spółkę wyników finansowych.
- VOTUM Centrum Odškodnienia, a.s. z/s w Bratysławie – spółka jest pionierem w świadczeniu tego typu usług na Słowacji. W związku z perspektywami rozwoju rynku słowackiego, istnieje ryzyko pojawienia się nowych podmiotów na tym rynku, co może spowodować utratę części struktur sprzedażowych oraz wymusić obniżenie osiąganych marż.
- VOTUM Centrum Odškodnění, a.s. z/s w Brnie - w związku z faktem istnienia wyspecjalizowanej konkurencji na rynku czeskim istnieje ryzyko, iż plany umocnienia pozycji spółki zależnej nie zostaną zrealizowane. Dodatkowo, przedsiębiorstwa konkurencyjne mogą w przyszłości wymusić konieczność obniżenia osiąganych marż, co może się przełożyć na spadek rentowności działalności.

Emitent, aby zminimalizować ryzyko skutków narastającej konkurencji podejmuje następujące działania w poszczególnych podmiotach:

- VOTUM S.A. – podnoszenie jakości oferowanych usług w celu konkurowania przede wszystkim jakością świadczonych usług. Spółka zapewnia to poprzez utrzymanie zatrudnienia wysoko wykwalifikowanej kadry prowadzącej postępowania odszkodowawcze, usprawnianie procedur wewnętrznych (m.in. poprzez wprowadzenie dedykowanego systemu informatycznego), oraz wdrażanie elektronicznego obiegu dokumentacji pomiędzy Spółką a Towarzystwami Ubezpieczeniowymi. Działania te mają na celu skrócenie czasu uzyskiwania świadczeń na rzecz klienta. Ponadto Emitent rozwija usługi komplementarne do świadczonej przez siebie usługi, aby zapewnić korzyści płynące z efektu synergii i dywersyfikacji działalności.
- PCRF VOTUM S.A. sp. k. – podnoszenie jakości oferowanych usług poprzez korzystanie z wiedzy i doświadczenia wysokiej klasy specjalistów (lekarze, fizjoterapeuci, logopedzi, neuropsycholodzy), stosowanych nowoczesnych metod rehabilitacji oraz unikalnych narzędzi diagnostycznych, a także rozszerzanie gamy oferowanych usług
- VOTUM Centrum Odškodnienia, a.s. - utrzymywanie i zwiększenie swojej pozycji na rynku z racji posiadania wykwalifikowanej kadry pracowniczej, wysokiej jakości oferowanych i świadczonych usług. Ponadto czynnikiem ograniczającym potencjalną konkurencję jest konieczność uzyskania licencji Narodowego Banku Słowacji (NBS) na prowadzenie tego typu działalności, którą VOTUM Centrum Odškodnienia, a.s. uzyskała już w październiku 2007 r.
- VOTUM Centrum Odškodnění, a.s. - zapewnienie wsparcia merytorycznego ze strony Emitenta oraz innych podmiotów z Grupy Emitenta, dostęp do wiedzy i doświadczenia tych podmiotów w zakresie wymogów dotyczących kwalifikacji kadry pracowniczej, specyfiki prowadzenia działalności dochodzenia roszczeń odszkodowawczych oraz planowania i prowadzenia strategii marketingowej. Ponadto czynnikiem ograniczającym potencjalną konkurencję jest konieczność uzyskania licencji Narodowego Banku Czech (NBC) na prowadzenie tego typu działalności, którą VOTUM Centrum Odškodnění, a.s. uzyskała 16.11.2010 r.

3.5.6 Ryzyko związane z otoczeniem prawnym, w którym działają podmioty grupy VOTUM

Działalność poszczególnych podmiotów z grupy VOTUM podlega specyficznym regulacjom prawnym, które jednak mogą ulegać zmianom i nowelizacjom, co może stać się źródłem ryzyka dla działalności tych podmiotów:

- VOTUM S.A. - podstawowa działalność Emitenta nie jest ujęta w ramy prawne szczegółowo określające zasady wykonywania zawodu i wymogi kwalifikacyjne. Ze względu na dynamiczny rozwój branży pośrednictwa odszkodowawczego pojawiają się propozycje rozwiązań legislacyjnych mających na celu reglamentację wskazanej działalności gospodarczej. W przypadku wprowadzenia wymogów kwalifikacyjnych istnieje ryzyko, iż pracownicy Emitenta nie nabędą wymaganych uprawnień. Emitent minimalizuje zagrożenia dla płynności funkcjonowania w razie ziszczenia się przedmiotowego ryzyka poprzez zatrudnienie wysoko wyspecjalizowanej kadry gotowej do poddania się weryfikacji zawodowej, jak również poprzez systematyczne organizowanie szkoleń.
- PCRF VOTUM S.A. sp. k. – w chwili obecnej PCRF VOTUM S.A. korzysta ze zwolnienia oferowanych usług z podatku VAT. W przypadku objęcia oferowanych przez przedsiębiorstwo usług podatkiem VAT cena usług rehabilitacyjnych może ulec zwiększeniu, co może przełożyć się na spadek liczby pacjentów, co z kolei może negatywnie wpłynąć na perspektywy rozwoju i wyniki finansowe przedsiębiorstwa. Jednakże ewentualne wprowadzenie tego podatku będzie dotyczyło całego rynku medycznego w Polsce, a zatem będzie miało również wpływ na podmioty konkurencyjne.
- VOTUM Centrum Odškodnienia, a.s. (Słowacja), VOTUM Centrum Odškodnění, a.s. (Czechy) – działalność podmiotów na rynkach czeskim i słowackim wymaga posiadania licencji odpowiednio Narodowego Banku Czech (CNB) lub Narodowego Banku Słowacji (NBS). Licencje dla spółek słowackiej i czeskiej zostały przyznane bezterminowo, jednakże w przypadku wystąpienia poniższych okoliczności licencje odpowiednio NBS i CBS mogą zostać cofnięte, co uniemożliwi działalność spółek na tamtejszych rynkach.

Posiadana przez VOTUM Centrum Odškodnienia, a.s. w Bratysławie licencja może zostać cofnięta w następujących przypadkach:

- zwrócenie licencji przez spółkę
- zaprzestanie spełniania wymogów licencji (kryterium kwalifikacji pracowników, itp.)
- zaprzestanie prowadzenia działalności, ogłoszenie upadłości itp.,
- sprzedaży spółki lub jej części,
- na podstawie negatywnego wyniku kontroli przeprowadzonej przez NBS.

Posiadana przez VOTUM Centrum Odškodnění, a.s. w Brnie licencja może zostać cofnięta w następujących przypadkach:

- zwrócenie licencji przez spółkę,
- zaprzestania prowadzenia działalności spółki,
- zaprzestanie spełniania wymogów licencji (kryterium kwalifikacji pracowników, ubezpieczenia działalności, itp.),
- na podstawie negatywnego wyniku kontroli przez CNB.

3.5.7. Ryzyko kursu walutowego

Na dzień publikacji Sprawozdania wśród spółek zależnych Emitenta znajdują się dwa podmioty, które poza granicami Polski prowadzą działalność dochodzenia roszczeń odszkodowawczych z polis OC komunikacyjnych: VOTUM Centrum Odškodnienia, a.s. z siedzibą w Bratysławie (Słowacja) oraz VOTUM Centrum Odškodnění, a.s. z siedzibą w Brnie (Czechy). Konsolidacja podmiotów zagranicznych wymaga uwzględnienia poziomów kursów walut obcych (EUR, CZK). Osłabienie złotego w stosunku do wspomnianych walut obcych może powodować zwiększenie skonsolidowanych wyników finansowych Grupy Kapitałowej Emitenta, natomiast aprecjacja złotego może powodować zmniejszenie skonsolidowanych wyników finansowych Grupy Kapitałowej Emitenta.

3.6. Najważniejsze zdarzenia w okresie od 1 stycznia 2012 roku do dnia sporządzenia niniejszego Sprawozdania

3.6.1 Rekordowa liczba zarejestrowanych spraw o dochodzenie roszczeń w imieniu poszkodowanych w I półroczu 2012r.

VOTUM S.A. w I półroczu 2012 zarejestrowała największą w historii spółki liczbę spraw o dochodzenie roszczeń w imieniu poszkodowanych (licząc okresy od 1 stycznia do 30 czerwca każdego roku) – 9 368, zwiększając ją o 4,6% w stosunku do I półrocza roku 2011. Spółka zawiera umowy wyłącznie z klientami, w przypadku których wstępnie pozytywnie zweryfikowano możliwość uzyskania świadczeń. Liczba umów zawartych z klientami ma bezpośrednie przełożenie więc na przyszłe przychody spółki.

3.6.2 Zakup akcji spółki zależnej Polskie Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej VOTUM S.A.

5 stycznia 2012 roku została zawarta umowa między VOTUM S.A. a akcjonariuszem spółki zależnej PCRF VOTUM S.A. na zakup 240.000 akcji Spółki zależnej, w tym 60.000 akcji imiennych serii A oraz 180.000 akcji imiennych serii B. Łączna kwota transakcji wyniosła 300.000 PLN. Udział VOTUM S.A. w spółce PCRF VOTUM S.A. po sfinalizowaniu tej transakcji wynosi 96%.

3.6.3 Dywidenda za rok 2011 i przyjęcie polityki dywidendy na lata 2012-2013

W dniu 11 stycznia 2012 Zarząd powziął uchwałę w sprawie rekomendacji wypłaty dywidendy za rok 2011, zgodnie z którą dywidenda z zysku za rok 2011 rekomendowana Walnemu Zgromadzeniu ma wynieść 100% jednostkowego zysku netto VOTUM S.A.. Jednocześnie Zarząd określił politykę wypłat dywidendy z zysku za lata 2012-2013, deklarując, że rekomendowana przez Zarząd Spółki Walnemu Zgromadzeniu dywidenda będzie wynosić:

- 100% jednostkowego zysku netto w przypadku osiągnięcia przez Spółkę zysku do 6 mln PLN
- 6 mln PLN oraz 50% nadwyżki od tej kwoty w przypadku osiągnięcia przez Spółkę jednostkowego zysku netto większego niż 6 mln PLN.

3.6.4 Powołanie zarządu IV kadencji

W dniu 8 marca 2012 roku Rada Nadzorcza VOTUM S.A. podjęła uchwałę w przedmiocie ustalenia liczebności Zarządu Spółki IV kadencji, zgodnie z którą Zarząd Spółki IV kadencji składać się będzie z 3 członków. Jednocześnie Rada Nadzorcza powołała Zarząd Spółki IV kadencji w składzie: 1. Dariusz Czyż – Prezes Zarządu 2. Elżbieta Kupiec – Członek Zarządu 3. Bartłomiej Krupa – Członek Zarządu Uchwała wchodzi w życie z dniem odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy VOTUM S.A. zatwierdzającego sprawozdanie finansowe Spółki za rok obrotowy 2011. Skład Zarządu IV Kadencji stanowi kontynuację Zarządu III Kadencji.

3.6.5 Kontrola ZUS

W dniu 30 marca 2012 zakończyła się prowadzona w Spółce kontrola ZUS, której przedmiot obejmował:

- Prawidłowość i rzetelność odliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek oraz zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych
- Ustalenie uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń i wypłacanie tych świadczeń
- Prawidłowość i terminowość opracowania wniosków o świadczenia emerytalne i rentowe
- Wystawianie zaświadczeń lub zgłaszanie danych dla celów ubezpieczeń społecznych

Na podstawie otrzymanego protokołu pokontrolnego ustalono zobowiązanie wobec ZUS w wysokości 140 tys. PLN. Zobowiązanie zostało w całości zapłacone i ujęte w kosztach okresu oraz należnościach.

3.6.6 Zawarcie umowy na realizację projektu budowlanego przez PCRF VOTUM S.A.

W dniu 11 kwietnia 2012 zarząd spółki zależnej Emitenta PCRF VOTUM S.A. zawarł umowę z Przedsiębiorstwem Usługowo-Budowlanym "WAKO" mgr inż. J. Wasilewski, mgr inż. Z. Kowalik spółka jawna z siedzibą w Krakowie. Przedmiotem umowy jest przedsięwzięcie budowlane na terenie nieruchomości położonej w Krakowie przy ul. Golikówka 6 polegające na rozbudowie, nadbudowie, przebudowie budynku usługowego na potrzeby sanatorium dla osób niepełnosprawnych wraz z przebudową wewnętrznej zasilającej linii energetycznej, rozbudową wewnętrznych instalacji: elektrycznej, wodno-kanalizacyjnej, c.o., gazowej, rozbudową kotłowni gazowej, wentylacji mechanicznej i oddymiającej, klimatyzacji, oraz likwidacją kolizji z istniejącą kanalizacją opadową. W ramach przedmiotu umowy zawiera się również wykonanie przez Generalnego Wykonawcę projektów powykonawczych i warsztatowych oraz przygotowanie Inwestorowi kompletnej dokumentacji pod zgłoszenie efektów w/w prac do uzyskania pozwolenia na ich użytkowanie.

Umowa realizowana będzie w okresie od 16 kwietnia 2012 do 31 marca 2013, przy czym prace realizowane będą etapowo.

3.6.7 Zwyczajne Walne Zgromadzenie VOTUM S.A.

28 maja 2012 odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie VOTUM S.A.. Podczas ZWZ reprezentowane było 8.228.907 akcji i taka sama ilość przypadających na nie głosów, co stanowiło 68,57% kapitału zakładowego. Podjęto następujące Uchwały:

- Zatwierdzenie Sprawozdania Rady Nadzorczej za rok obrotowy 2011
- Zatwierdzenie Sprawozdania Zarządu z działalności Spółki za rok obrotowy 2011
- Zatwierdzenie Sprawozdania Finansowego Spółki za rok obrotowy 2011
- Zatwierdzenie Sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej za rok obrotowy 2011
- Zatwierdzenie Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej VOTUM za rok obrotowy 2011
- Przeznaczenie zysku Spółki za rok obrotowy 2011 (4.422.999,28 PLN) na:
 - odpis na kapitał zapasowy – 102 999,28 zł;
 - dywidenda dla akcjonariuszy – 4 320 000,00 zł.
- Odwołanie ze składu Rady Nadzorczej Joanny Wilczyńskiej
- Powołanie do składu Rady Nadzorczej Anny Ludwig
- Udzielenie absolutorium Członkom Zarządu i Rady Nadzorczej

3.6.8 Uzyskanie prawa nabycia udziałów

W dniu 10 lipca 2012 VOTUM S.A. nabyła prawo do nabycia 89% udziałów w kapitale zakładowym spółki VIDSHKODUVANNYA sp. z o.o. z siedzibą we Lwowie. Termin wygaśnięcia prawa strony ustaliły do 31.12.2013r. Instrumentem bazowym opcji są umowy pożyczki na kwotę 15 tys. zł. Wartość opcji wyceniana jest wg skorygowanej ceny nabycia i wynosi 16tys.zł na dzień bilansowy. Potencjalnym ryzykiem jest wysokość stopy procentowej WIBOR 1M. Zarząd szacuje, że w najbliższym okresie obniżone zostaną stopy procentowe, co będzie miało bezpośredni wpływ na niższą

wycenę niniejszego instrumentu. Przewidywana wartość instrumentu na dzień 31.12.2013r. wyniesie 17tys. zł i będzie miała wpływ na wynik w kwocie -2 tys. zł. Instrument finansowy został nabyty od osoby nie powiązanej z Grupą Kapitałową w myśl MSR 24.

3.6.9 Zmiana przeznaczenia środków finansowych uzyskanych przez Spółkę z emisji akcji serii B

Zarząd spółki VOTUM S.A. 12 listopada 2012 postanowił zmienić przeznaczenie środków finansowych w kwocie 184.733,84 zł uzyskanych z emisji akcji serii B. Środki te zostały przekazane w ramach celów emisyjnych określonych w Prospekcie Emisyjnym VOTUM S.A. z 2010 roku, z celu emisyjnego „Wdrożenie programu VIP” na cel emisyjny „Dokapitalizowanie spółki Votum-RehaPlus S.A.” – obecnie Polskie Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej Votum S.A.

3.6.10 Udzielenie pożyczki wewnątrzgrupowej

VOTUM S.A. w dniu 15 listopada 2012 udzieliło pożyczki Polskiemu Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej VOTUM S.A. z siedzibą w Krakowie jako na kwotę 750 000 zł. Tym samym łączna kwota pożyczek udzielonych przez Pożyczkodawcę Pożyczkobiorcy w ciągu ostatnich 12 miesięcy przekroczyła 10% kapitałów własnych Emitenta. Oprocentowanie pożyczki wynosi WIBOR 1M powiększony o 1% w skali roku, a termin spłaty pożyczki wraz z odsetkami został określony na 31 grudnia 2014. Polskie Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej VOTUM S.A. jest spółką zależną, w którym Emitent posiada 96% udziałów.

3.6.11 Udzielenie zgody przez Radę Nadzorczą na zawiązanie przez Spółkę spółki komandytowej

Rada Nadzorcza 19 listopada 2012 wyraziła zgodę na zawiązanie przez VOTUM S.A. jako komandytariusza, z udziałem Polskiego Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej jako komplementariusza, spółki komandytowej pod firmą Polskie Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej VOTUM S.A. spółka komandytowa, której przedmiotem działalności będą usługi medyczne, oraz wniesienie wkładu pieniężnego w wysokości 1.000 zł przy uczestnictwie w 1% zysków i strat spółki i wysokości sumy komandytowej 1.000 zł. Spółka została powołana 23 listopada 2012 r.

3.6.12 Porozumienie o konsolidacji pożyczek udzielonych spółce zależnej

W dniu 23 listopada 2012 VOTUM S.A. (pożyczkodawca) oraz Polskie Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej VOTUM S.A. (pożyczkobiorca) zawarło dwa porozumienia o konsolidacji i spłacie pożyczek:

1. Pożyczki na bieżącą działalność – suma zobowiązań wobec pożyczkodawcy wynosi 2 500 000 zł. Skonsolidowana pożyczka oprocentowana jest w wysokości stawki WIBOR 1M powiększonej o 1% w skali roku. Kwota główna wierzytelności zostanie spłacona w trzech rocznych ratach, dwie pierwsze raty po 1 000 000 zł, trzecia rata 500 000 zł., począwszy od 2021 roku, płatnych każdorazowo na koniec danego roku. Odsetki zostaną zapłacone wraz z zapłatą ostatniej raty kwoty głównej wierzytelności, tj. do dnia 31.12.2023 r.
2. Pożyczki na rozbudowę kliniki rehabilitacyjnej – suma zobowiązań wobec pożyczkodawcy wynosi 2 250 000 zł. Skonsolidowana pożyczka oprocentowana jest w wysokości stawki WIBOR 1M powiększonej o 1% w skali roku. Kwota główna wierzytelności zostanie spłacona w trzech rocznych ratach, pierwsza rata – 500 000 zł., druga rata – 1 000 000 zł., trzecia rata – 750 000 zł., począwszy od 2023 roku, płatnych każdorazowo na koniec danego roku. Odsetki zostaną zapłacone przez wraz z zapłatą ostatniej raty kwoty głównej wierzytelności, tj. do dnia 31.12.2025 r.

3.6.13 Zmiana istotnych warunków porozumienia z dnia 23 listopada 2012

11 lutego 2013 pomiędzy VOTUM S.A. a PCRf VOTUM S.A. podpisany został aneks do porozumienia o konsolidacji pożyczek z dnia 23 listopada 2012. Wprowadza on następujące zmiany:

1. Pożyczka na bieżącą działalność – kwota wierzytelności w wysokości 2 500 000 zł zostanie spłacona przez pożyczkobiorcę w trzech ratach rocznych w wysokości: dwie pierwsze raty – po 1 000 000 zł każda, trzecia rata – 500 000 zł, począwszy od 2021 roku, płatnych każdorazowo pod koniec roku. Odsetki zostaną zapłacone przez Pożyczkobiorcę wraz z zapłatą ostatniej raty kwoty głównej wierzytelności, tj. do dnia 31.12.2023 r.
2. Pożyczka na rozbudowę kliniki rehabilitacyjnej - kwota wierzytelności w wysokości 2 250 000 zł zostanie spłacona przez pożyczkobiorcę w trzech ratach rocznych w wysokości: pierwsza rata – 500 000 zł, druga rata – 1 000 000 zł, trzecia rata – 750 000 zł, począwszy od 2023 roku, płatnych każdorazowo pod koniec roku. Odsetki zostaną zapłacone przez Pożyczkobiorcę wraz z zapłatą ostatniej raty kwoty głównej wierzytelności, tj. do dnia 31.12.2025 r.

3.6.14 Zawarcie umowy kredytowej przez spółki zależne

13 lutego 2013 r. zawarta została umowa kredytowa pomiędzy PCRf VOTUM S.A. a ING Bank Śląski S.A. Celem umowy jest sfinansowanie inwestycji oraz refinansowanie poniesionych przez PCRf VOTUM S.A. nakładów inwestycyjnych w ramach inwestycji polegającej na rozbudowie centrum rehabilitacji przy ulicy Golikówka 6 w Krakowie. Wartość umowy kredytowej wynosi 4 000 000 PLN. Kredyt udzielony został na okres od 13 lutego 2013 r. do 31 grudnia 2020 roku, oprocentowanie zostało ustalone w oparciu o stawkę WIBOR 1M powiększoną o marżę banku.

3.6.15 Zawarcie umowy poręczenia kredytu spółki zależnej

W dniu 13 lutego 2013 r. Zarząd VOTUM S.A. zawarł umowę poręczenia dotyczącą umowy kredytowej zawartej w dniu 13 lutego 2013 r. przez Polskie Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej VOTUM S.A. z siedzibą w Krakowie a ING Bank Śląski S.A. z siedzibą w Katowicach. Przedmiotem poręczenia jest umowa o korporacyjny kredyt w wysokości 4 000 000,00 PLN (słownie: cztery miliony PLN 00/100) na finansowanie inwestycji i na refinansowanie poniesionych przez Kredytobiorcę nakładów inwestycyjnych w ramach prowadzonej inwestycji przy ul. Golikówka 6 w Krakowie. Umowa poręczenia zobowiązała Emitenta do zaspokojenia wszelkich zobowiązań Kredytobiorcy zgodnie z zawartą umową kredytu.

Emitent jako poręczyciel złożył w dniu 13 lutego 2013 r. oświadczenie o poddaniu się egzekucji. Zabezpieczając wiarytelność wynikającą z umowy kredytowej wyraził zgodę, aby Kredytodawca wystawił bankowy tytuł egzekucyjny do kwoty zadłużenia 6 000 000,00 PLN (słownie: sześć milionów PLN 00/100) oraz do dnia 31.12.2023 r. wystąpił do właściwego sądu o nadanie temu tytułowi klauzuli wykonalności.

3.7. Realizacja celów emisyjnych

Emitent w Prospekcie Emisyjnym wśród głównych celów emisyjnych wyróżnił:

1. Rozbudowę i rozszerzenie zakresu oferowanych przez ośrodka rehabilitacyjnego Polskiego Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej VOTUM S.A. w Krakowie
 2. Wdrożenie Programu VIP, czyli procedur i pakietu świadczeń dla osób najpoważniej poszkodowanych w wypadkach oraz ich rodzin
 3. Dokapitalizowanie spółki zależnej VOTUM Centrum Odškodnění, a.s. z siedzibą w Brnie (Czechy)
- Wszystkie pozycje związane z realizacją celów emisyjnych zostały opisane w punkcie 4.4.

3.8. Informacja o znaczących umowach

3.8.1. Umowy zawarte przez VOTUM S.A.

Zarząd VOTUM S.A. zawarł z Centre of Trade Estate S.A. z siedzibą we Wrocławiu aneks zmieniający istotne warunki umowy najmu pomieszczeń biurowych w budynku przy ul. Wyścigowej 56i, w których Spółka prowadzi działalność. O niniejszej umowie Emitent informował w Prospekcie Emisyjnym (Część III – Dokument Rejestracyjny, str. 131 oraz str. 255). Umowa jest wykonywana. Zmianie uległ okres obowiązywania umowy – umowa została przedłużona na okres do dnia 31 stycznia 2017. Zmianie uległy także warunki płatności - czynsz najmu naliczany będzie w walucie EUR i podlegać będzie rocznej waloryzacji w oparciu o zharmonizowany wskaźnik wzrostu cen towarów konsumpcyjnych HICP ogłaszany dla wszystkich krajów Unii Europejskiej przez Eurostat. Waloryzacja następować będzie co roku, w dniu 31 stycznia, począwszy od dnia 31 stycznia 2013 roku, w oparciu o wskaźnik HICP właściwy dla roku poprzedzającego waloryzację. Dotychczas czynsz naliczany był w PLN i nie podlegał waloryzacji. Pozostałe warunki umowy nie ulegają zmianie. Postanowienia niniejszego aneksu obowiązują od dnia 1 lutego 2012 roku.

W dniu 13 lutego 2013 Zarząd VOTUM S.A. zawarł umowę poręczenia dotyczącą umowy kredytowej zawartej 13 lutego 2013 przez Polskie Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej VOTUM S.A. z siedzibą w Krakowie a ING Bank Śląski S.A. z siedzibą w Katowicach. Przedmiotem poręczenia jest umowa o korporacyjny kredyt w wysokości 4 000 000,00 zł na finansowanie i refinansowanie poniesionych przez Kredytobiorcę nakładów inwestycyjnych w ramach prowadzonej inwestycji przy ul. Golikówka 6 w Krakowie. Umowa poręczenia zobowiązała VOTUM S.A. do zaspokojenia wszelkich zobowiązań Kredytobiorcy zgodnie z zawartą umową kredytu.

11 lutego 2013 pomiędzy VOTUM S.A. a PCR F VOTUM S.A. podpisany został aneks do porozumienia o konsolidacji pożyczek z dnia 23 listopada 2012. Wprowadza on następujące zmiany:

1. Pożyczka na bieżącą działalność – kwota wierzytelności w wysokości 2 500 000 zł zostanie spłacona przez pożyczkobiorcę w trzech ratach rocznych w wysokości: dwie pierwsze raty – po 1 000 000 zł każda, trzecia rata – 500 000 zł, począwszy od 2021 roku, płatnych każdorazowo pod koniec roku. Odsetki zostaną zapłacone przez Pożyczkobiorcę wraz z zapłatą ostatniej raty kwoty głównej wierzytelności, tj. do dnia 31.12.2023 r.
2. Pożyczka na rozbudowę kliniki rehabilitacyjnej - kwota wierzytelności w wysokości 2 250 000 zł zostanie spłacona przez pożyczkobiorcę w trzech ratach rocznych w wysokości: pierwsza rata – 500 000 zł, druga rata – 1 000 000 zł, trzecia rata – 750 000 zł, począwszy od 2023 roku, płatnych każdorazowo pod koniec roku. Odsetki zostaną zapłacone przez Pożyczkobiorcę wraz z zapłatą ostatniej raty kwoty głównej wierzytelności, tj. do dnia 31.12.2025 r.

3.8.2. Umowy zawarte przez Kancelarię Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy sp. k.

Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy sp. k. zawarła umowę z Centre of Trade Estate S.A. z siedzibą we Wrocławiu. Przedmiotem umowy jest najem powierzchni biurowych. Umowa została zawarta na czas

określony - 5 lat, od dnia 1 lutego 2012 do dnia 31 stycznia 2017 Szacunkowa wartość umowy wynosi 396 tys. EUR (1 663 tys. zł przy kursie średnim NBP 4,1995 z dnia 2 lutego 2012r.). Czynsz najmu podlegać będzie rocznej waloryzacji w oparciu o zharmonizowany wskaźnik wzrostu cen towarów konsumpcyjnych HICP ogłaszany dla wszystkich krajów Unii Europejskiej przez Eurostat. Waloryzacja następować będzie co roku, w dniu 31 stycznia, począwszy od dnia 31 stycznia 2013 roku, w oparciu o wskaźnik HICP właściwy dla roku poprzedzającego waloryzację. Umowa nie przewiduje kar umownych. Umowa została zawarta na warunkach rynkowych. Strona umowy (Centre of Trade Estate S.A.) jest jednostką powiązaną z Emitentem poprzez podmiot dominujący – DSA FG SA. Kryterium uznania umowy za istotną jest fakt, że wartość umowy przekracza 10% kapitałów własnych Emitenta.

3.8.3. Umowy zawarte przez PCR F VOTUM S.A.

Umowa z dnia 11 kwietnia 2012 r., przedmiotem której jest przedsięwzięcie budowlane na terenie nieruchomości położonej w Krakowie przy ul. Golikówka 6 polegające na rozbudowie, nadbudowie, przebudowie budynku usługowego na potrzeby sanatorium dla osób niepełnosprawnych wraz z przebudową wewnętrznej zasilającej linii energetycznej, rozbudową wewnętrznych instalacji: elektrycznej, wodno-kanalizacyjnej, c.o., gazowej, rozbudową kotłowni gazowej, wentylacji mechanicznej i oddymiającej, klimatyzacji, oraz likwidacją kolizji z istniejącą kanalizacją opadową. W ramach przedmiotu umowy zawiera się również wykonanie przez Generalnego Wykonawcę projektów powykonawczych i warsztatowych oraz przygotowanie Inwestorowi kompletnej dokumentacji pod zgłoszenie efektów w/w prac do uzyskania pozwolenia na ich użytkowanie.

Umowa kredytowa z dnia 13 lutego 2013 r. pomiędzy PCR F VOTUM S.A. a ING Bank Śląski S.A. Celem umowy jest sfinansowanie inwestycji oraz refinansowanie poniesionych przez PCR F VOTUM S.A. nakładów inwestycyjnych w ramach inwestycji polegającej na rozbudowie centrum rehabilitacji przy ulicy Golikówka 6 w Krakowie. Wartość umowy kredytowej wynosi 4 000 000 PLN. Kredyt udzielony został na okres od 13 lutego 2013 r. do 31 grudnia 2020 roku, oprocentowanie zostało ustalone w oparciu o stawkę WIBOR 1M powiększoną o marżę banku. Zabezpieczeniem kredytu jest:

- Przystąpienie do długu przez PCR F VOTUM S.A. sp. k.
- Hipoteka umowna łączna do kwoty 6 000 000 PLN na przysługującym Kredytobiorcy prawie użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowych wraz ze znajdującymi się na nich i stanowiącymi odrębne przedmioty własności budynkami, położonymi w Krakowie – Płaszowie, ul. Golikówka 6, objętych księgami wieczystymi KW nr KR1P/00151938/2 i KW nr KR1P/00151939/9 prowadzonymi przez Sąd Rejonowy dla Krakowa-Podgórze w Krakowie, wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej.
- Poręczenie cywilne udzielone przez VOTUM S.A.
- Wyrażenie przez Kredytobiorcę zgody na obciążenie przez Bank w dniu wymagalności rachunku w celu spłaty jego zobowiązań z tytułu Kredytu. Bank jest uprawniony do pobierania środków w tym trybie przed wszelkimi innymi płatnościami, z wyjątkiem płatności wynikających z tytułów wykonawczych. W przypadku braku w dniu wymagalności wystarczających środków na rachunku Bank jest uprawniony do pobrania wymaganych kwot z wszelkich wpływów na rachunek przed wszystkimi innymi płatnościami, za wyjątkiem płatności wynikających z tytułów wykonawczych mających zastosowanie do rachunku.

3.8.4. Umowy zawarte przez VOTUM Centrum Odškodnienia, a.s. z siedzibą w Bratysławie (Słowacja)

W okresie od 01.01.2012 r. do dnia publikacji Sprawozdania VOTUM Centrum Odškodnienia, a.s. nie zawarła znaczących umów poza umowami zawieranymi w normalnym toku działalności.

3.8.5. VOTUM Centrum Odškodnění, a.s. z siedzibą w Brnie (Czechy)

W okresie od 01.01.2012 r. do dnia publikacji Sprawozdania VOTUM Centrum Odškodnění, a.s. nie zawarła znaczących umów poza umowami zawieranymi w normalnym toku działalności.

4. SYTUACJA FINANSOWA

4.1. Omówienie podstawowych wielkości ekonomiczno-finansowych oraz ocena czynników i nietypowych zdarzeń mających znaczący wpływ na osiągnięty wynik finansowy

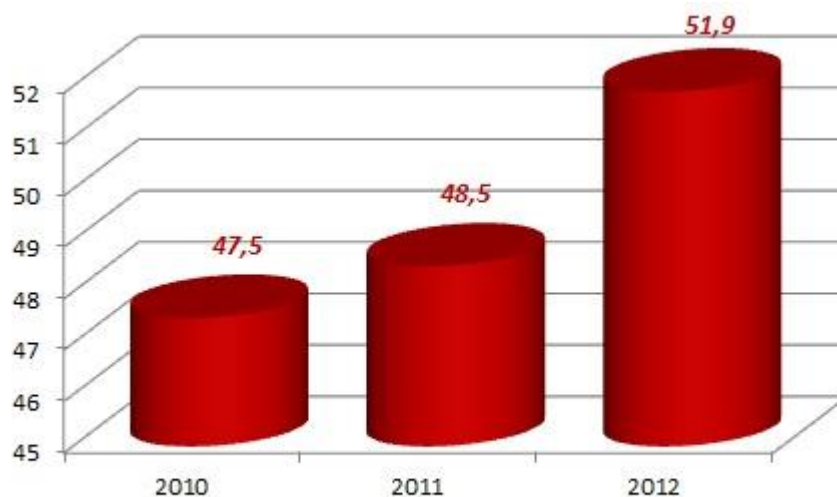
4.1.1 Przychody

Przychody z działalności Grupy klasyfikujemy według charakteru wykonywanych usług - zgodnie z prezentowanymi segmentami operacyjnymi w sprawozdaniu finansowym.

Wiodąca działalność Grupy Kapitałowej opiera się na wykonywaniu usług pośrednictwa przy dochodzeniu roszczeń odszkodowawczych za szkody osobowe z zakresu obowiązkowego ubezpieczenia komunikacyjnego OC. Przychody z tej działalności sięgnęły 46,4 mln PLN, co stanowiło ponad 89% wszystkich przychodów Grupy. Pozostała część przychodów została wygenerowana przez działalność rehabilitacyjną. Grupa zanotowała wzrost sprzedaży na poziomie 9% na przełomie ostatnich 3 lat (2010 bazowy). Zanotowana dynamika sprzedaży w 2012r. w porównaniu z 2011 wynika w głównej mierze z pozycji rynkowej Grupy Kapitałowej. Obecnie zgodnie z raportem Stowarzyszenia dla Rozwoju Ubezpieczeń Komunikacyjnych i Rynku Motoryzacyjnego ProMotor szacuje się, że Grupa posiada około 30% udziału w rynku kancelarii odszkodowawczych, będąc jednocześnie liderem statystyk. Wraz z drugim podmiotem z branży udział w rynku przekracza 50%. Dlatego też zwiększenie udziału w rynku będzie znacznie utrudnione.

	2012	2011	2010
Przychody ze sprzedaży usług grupy kapitałowej	51,9 mln PLN	48,5 mln PLN	47,5 mln PLN
Wzrost sprzedaży w porównaniu z rokiem poprzednim	7%	2%	
Wzrost w porównaniu z I półroczem 2010r.	9%	2%	

Drugą usługą oferowaną przez spółki Grupy jest sprzedaż usług medycznych wykonywana przez PCRf VOTUM S.A., który zanotował przychody na poziomie 5,5 mln PLN, co stanowiło 11% przychodów Grupy.

Przychody GK VOTUM w latach 2010-2012 (w milionach złotych)

4.1.2 Wynik operacyjny

Wynik operacyjny Grupy 2012r. wyniósł 6,030 mln PLN. Wynik ten jest zgodny z oczekiwaniami Zarządu dotyczącymi realizacji prognozowanego zysku na poziomie EBIT (prognozowany EBIT na 2012r. wynosił 6,189 mln PLN).

4.1.3 Wyniki spółek Grupy VOTUM

Wyniki jednostkowe Spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej prezentują się w następujący sposób (dane w tys. PLN)

	VOTUM S.A.	PCRF VOTUM S.A.	VOTUM Centrum Odškodnienia a.s.	KAIRP A. Łebek i Wspólnicy sp.k.	VOTUM Centrum Odškodnění a.s.	PCRF VOTUM S.A.
Przychody ze sprzedaży usług	38 212	5 646	5 521	8 704	603	0
Koszty działalności operacyjnej	34254	4918	4334	7755	1494	8
EBIT	3 845	679	1 019	916	-956	-8
Zysk brutto	6 395	463	1055	933	-1 015	-8
Zysk netto	5 371	355	844	933	-705	-8

4.1.4 Segmenty operacyjne

Decydującym czynnikiem, który określa podział segmentów sprawozdawczych jest charakter przychodu, jaki osiąga Grupa Kapitałowa. Głównym kryterium podziału jest rodzaj i grupy klientów związane z poszczególnymi częściami segmentów. Podstawą do wyceny segmentów są jednostkowe dane finansowe spółek, które prowadzą jednorodne usługi ściśle powiązane z wyodrębnionymi segmentami. Niniejsze segmenty nie podlegały wcześniejszym łączeniom bądź podziałom. Prezentowane segmenty operacyjne podzielone są zgodnie z rodzajem sprzedaży usług w Grupie Kapitałowej. Zostały one podzielone w następujący sposób:

- **Segment pierwszy** - usługi związane z pośrednictwem w pozyskiwaniu odszkodowań za szkody osobowe powstałe na skutek wypadków komunikacyjnych i innych od ubezpieczycieli zapewniających sprawcom ochronę ubezpieczeniową z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Do tej grupy zaliczane są spółki VOTUM S.A., VOTUM Centrum Odškodnienia, a.s., VOTUM Centrum Odškodnění, a.s., Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy spółka komandytowa.
- **Segment drugi** – usługi rehabilitacyjne, w segmencie tym znajdują się placówki świadczące usługi rehabilitacji funkcjonalnej: PCRF VOTUM S.A oraz PCRF VOTUM S.A. s.k

Rodzaj asortymentu	Działalność kontynuowana		Działalność zaniechana	Wyłączenia konsolidacyjne	Ogółem
	Odszkodowania	Rehabilitacja			
Przychody ze sprzedaży:	53 041	5 646	-	7 172	51 995
zewnątrznych klientów	45 943	5 572	-	-	51 995
Sprzedaż między segmentami	7 098	74	-	7 172	-
Zysk/ (strata) netto segmentu	6 884	326	-	1 543	5 667
Suma aktywów segmentu	34 555	12 738	-	13 568	33 275

Segment działalności odszkodowawczej jest najbardziej rentownym w grupie kapitałowej. Wskaźnik rentowności netto wynosi 13%. W skład tego segmentu wchodzi jeszcze nierentowny podmiot VOTUM Centrum Odškodnění a.s. z siedzibą w Brnie, który jest obecnie w fazie rozwoju sprzedaży. Segment działalności rehabilitacyjnej posiada wskaźnik rentowności na poziomie 6%.

4.1.5 Przychody i koszty finansowe

Przychody i koszty finansowe w Grupie Kapitałowej powiązane są ściśle z odsetkami z tytułu pożyczek i kredytów oraz ze zobowiązaniami z tytułu leasingów finansowych. Przychody i koszty finansowe prezentują się następująco:

Dane w tys. PLN	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2010
Przychody finansowe	1 088	395	58
Dywidendy i udziały w zyskach	-	-	-
Odsetki	513	216	54
Aktualizacja wartości inwestycji	-	-	-
Inne	575	179	4
Koszty finansowe	374	482	1 434
Odsetki	191	170	216
Aktualizacja wartości inwestycji	183	217	1130
Inne	-	95	86

Główną pozycją przychodów finansowych stanowią zrealizowane przychody z tytułu odsetek oraz odwrócenia odpisów aktualizacyjnych z udzielonych pożyczek.

4.1.6 Wynik netto Grupy

Wynik netto Grupy Kapitałowej w 2012 r. wyniósł 5 667 tys. PLN jest to najlepszy w historii Grupy Kapitałowej wynik netto. Wpływ na wynik miało głównie zwiększenie rentowności w spółkach zależnych. Poniższy wykres przedstawia EBIT i Zysk netto grupy kapitałowej za lata 2010 -2012.

Wyniki GK VOTUM w latach 2010-2012 (w milionach złotych)

W 2012 roku nastąpił wzrost kosztów operacyjnych grupy. Wzrost kosztów wyniósł 11% w stosunku do kosztów z ubiegłego roku. Głównie był to efekt zwiększania się kosztów usług obcych (wzrost o 13%) a w szczególności koszty usług prawnych.

Wybrane dane finansowe Grupy Kapitałowej w latach 2011 -2012 (dane w tys. PLN)

Wybrane dane Grupy Kapitałowej	01.01.2012-31.12.2012	01.01.2011-31.12.2011
Przychody ze sprzedaży	51 995	48 531
Koszty działalności operacyjnej	45 602	41 248
EBITDA	7 237	8 232
Zysk (strata) na działalności operacyjnej	6 030	7 017
Zysk (strata) brutto	6 744	6 930
Zysk (strata) netto	5 667	5 312
Zysk (strata) netto przypisana akcjonariuszom niekontrolującym	23	48
Zysk (strata) netto podmiotu dominującego	5 644	5 264
Aktywa razem	33 725	32 744
Zobowiązania razem	15 176	15 027
w tym zobowiązania krótkoterminowe	13 156	11 570
Kapitał własny	18 549	17 650
Kapitał podstawowy	1 200	1 200
Liczba udziałów/akcji w sztukach	12 000 000	12 000 000
Wartość księgowa na akcję (PLN)	1,55	1,47
Zysk (strata) netto na akcję zwykłą (PLN)	0,47	0,45
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	3 914	4 327
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-3 033	-1 954
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-5 440	5 815
Przepływy pieniężne netto	-4 559	8 188

Wybrane wskaźniki grupy kapitałowej

	2012	2011
Rentowność EBITDA	14%	17%
Rentowność działalności operacyjnej	12%	14%

ROCZNE SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ VOTUM
(wszystkie kwoty w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Rentowność brutto	13%	14%
Rentowność netto	11%	11%
Rentowność kapitału własnego (ROE)	31%	30%
Rentowność aktywów ogółem (ROA)	17%	16%

Wyżej wymienione wybrane wskaźniki ekonomiczne Grupy prezentują utrzymanie się tendencji z ubiegłego roku na poszczególnych rentownościach.

4.1.7. Charakterystyka struktury aktywów i pasywów skonsolidowanego bilansu, w tym z punktu widzenia płynności grupy kapitałowej emitenta

AKTYWA	31.12.2012	Struktura aktywów 31.12.2012	31.12.2011	Struktura aktywów 31.12.2011
Aktywa trwałe	18 015	53%	14 980	46%
Rzeczowe aktywa trwałe	12 042	36%	9 388	29%
Wartości niematerialne	949	3%	1 075	3,3%
Wartość firmy	3 828	11%	3 828	11,7%
Nieruchomości inwestycyjne	-	0,0%	-	0,0%
Inwestycje w jednostkach powiązanych wycenianych metodą praw własności	-	0,0%	-	0,0%
Akcje i udziały w jednostkach podporządkowanych nie objętych konsolidacją	-	0,0%	-	0,0%
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	0,0%	-	0,0%
Pozostałe aktywa finansowe	169	1%	191	0,6%
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	766	2%	471	1,4%
Pozostałe aktywa trwałe	261	1%	27	0,1%
Aktywa obrotowe	15 710	47%	17 704	54,1%
Zapasy	186	1%	152	0,5%
Należności handlowe	6 416	19%	4 948	15,1%
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	-	0%	39	0,1%
Pozostałe należności	1 402	4%	402	1,2%
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	0,0%	-	0,0%
Aktywa finansowe wycenione w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	0,0%	-	0,0%
Pozostałe aktywa finansowe	577	2%	454	1,4%
Rozliczenia międzyokresowe	147	0%	169	0,5%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	6 982	21%	11 540	35,3%
Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	-	0%	60	0,2%
AKTYWA RAZEM	33 725	100%	32 744	100%

Znaczne środki pieniężne w strukturze kapitałowej związane są z akumulacją środków pieniężnych na realizację finansowania rozbudowy PCR F VOTUM S.A. oraz na proponowaną wypłatę dywidendy.

PASYWA	31.12.2012	Struktura pasywów 31.12.2012	31.12.2011	Struktura pasywów 31.12.2011
Kapitał własny	18 549	55%	17 650	53,9%
<i>Kapitały własne akcjonariuszy jednostki dominującej</i>	18 357	54%	17 270	52,7%
Kapitał zakładowy	1 200	4%	1 200	3,7%
Należne wpłaty na kapitał zakładowy	-	0,0%	-	0,0%
Kapitały zapasowy	11 270	33%	11 265	34,4%
Pozostałe kapitały	-	-	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia	119	0%	258	0,8%
Odpis zysku w ciągu roku obrotowego	-	0,0%	-	0,0%
Niepodzielony wynik finansowy	124	0%	- 717	- 2,2%
Wynik finansowy bieżącego okresu	5 644	17%	5 360	16,1%
<i>Kapitał akcjonariuszy niekontrolujących</i>	192	1%	380	1,2%
Zobowiązanie długoterminowe	2 020	6%	3 251	9,9%

ROCZNE SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ VOTUM
(wszystkie kwoty w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Kredyty i pożyczki	564	2%	1 242	3,8%
Pozostałe zobowiązania finansowe	301	1%	179	0,5%
Inne zobowiązania długoterminowe	204	1%	2	0,0%
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	628	2%	598	1,8%
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	318	1%	356	1,1%
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	5	0,0%	5	0,0%
Pozostałe rezerwy	-	0%	869	2,7%
Zobowiązania krótkoterminowe	13 156	39%	11 843	36,2%
Kredyty i pożyczki	677	2%	677	2,1%
Pozostałe zobowiązania finansowe	313	1%	152	0,5%
Zobowiązania handlowe	8 724	26%	8 071	24,6%
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	8	0%	154	0,5%
Pozostałe zobowiązania	2 382	7%	1 720	5,2%
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	173	1%	200	0,6%
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	131	0%	107	0,3%
Pozostałe rezerwy	748	2%	785	2,4%
Zobowiązania bezpośrednio związane z aktywami klasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży	-	0,0%	-	0,0%
PASYWA RAZEM	33 725	100%	32 744	100%

Struktura kapitałów nieznacznie poprawiła się w porównaniu z rokiem poprzednim. W strukturze pasywów kapitały własne wynoszą 55% pasywów ogółem co oznacza, że struktura finansowania jest na bardzo stabilnym poziomie.

DŁUG NETTO	01.01.2012- 31.12.2012
a.środki pieniężne	6 982
b.ekwiwalenty	-
c.płynność (a+b)	6 982
d.bieżące należności finansowe	577
e.krótkoterminowe zadłużenie w bankach	-
f.bieżąca część zadłużenia długoterminowego	677
g.inne krótkoterminowe zadłużenie finansowe	313
h.krótkoterminowe zadłużenie finansowe (e+f+g)	990
i.krótkoterminowe zadłużenie finansowe netto (d-c-h)	- 6 569
j.długoterminowe kredyty i pożyczki bankowe	577
zadłużenie finansowe netto (i+j)	- 5 666

Grupa kapitałowa posiada wysoki stan gotówki pokrywający kilkakrotnie zadłużenie finansowe grupy kapitałowej.

4.1.8. Opis struktury głównych lokat Kapitałowych lub głównych inwestycji Kapitałowych dokonanych w ramach grupy kapitałowej emitenta w danym roku obrotowym

Spółka w 2012 roku korzystała z następujących instrumentów:

- Lokaty terminowe w ramach których spółka inwestowała środki pieniężne na okres jednego, trzech i sześciu miesięcy;
- Lokaty overnight, gdzie środki pieniężne są systemowo pobierane z rachunków bankowych o godzinie 19:00 na lokatę i zostają zwrócone na rachunki bieżące następnego dnia;
- Subkonto e-call zapewniające wyższe oprocentowanie od lokat overnight;
- Otwarte Konto Oszczędnościowe.

4.1.9. Opis istotnych pozycji pozabilansowych w ujęciu podmiotowym, przedmiotowym i wartościowym

Jedną z głównych pozycji pozabilansowych, która może mieć w przyszłości wpływ (oraz ujawnienie w sprawozdaniu), jest utrzymanie przez jednostkę dominującą VOTUM S.A. linii kredytowej w rachunku bieżącym. Wysokość linii kredytowej wynosi do 1 mln PLN. Na dzień 31. 12.2011 r. wysokość dostępnej kwoty w ramach linii wynosi 1 mln PLN.

4.2. Struktura zadłużenia i zarządzanie zasobami finansowymi

VOTUM S.A. aktywnie zarządza płynnością finansową optymalizując redystrybucję środków pieniężnych do spółek zależnych. Obecnie w Grupie Kapitałowej wykorzystywany jest jeden kredyt inwestycyjny udzielony w 2007r. na zakup gruntu i nieruchomości w PCRF VOTUM S.A. Termin spłaty tego kredytu przypada na 22.08.2014r. Ponadto w celu zagwarantowania stałej płynności finansowej w związku z planami rozwoju spółek zależnych, zarząd VOTUM S.A. podjął decyzję o utrzymaniu umowy na linię kredytową do wysokości 1 mln PLN. z ING Bankiem Śląskim S.A. w Katowicach.

4.3. Umowy kredytowe i pożyczki, poręczenia i gwarancje, zobowiązania warunkowe

4.3.1. Umowy kredytowe

Umowa z dnia 26-09-2012 r. o kredyt złotowy w rachunku bankowym zawarta z ING Bank Śląski S.A., na mocy której Bank udzielił Emitentowi kredytu do wysokości maksymalnego pułapu zadłużenia 1 000 000 PLN na okres do dnia 27-09-2013r. Kredyt jest oprocentowany według zmiennej stopy procentowej ustalonej przez Bank w oparciu o stawkę WIBOR dla jednomiesięcznych depozytów międzybankowych powiększonej o marżę w wysokości 1,2 punktów procentowych w stosunku rocznym. W celu zabezpieczenia roszczenia Banku Emitent poddał się egzekucji w zakresie wszelkich zobowiązań wynikających z umowy kredytu do kwoty zadłużenia 1 500 000 PLN.

4.3.2. Pożyczki

Na dzień 31 grudnia 2012 roku wartość udzielonych pożyczek wynosiła 1 473 tys. PLN. Wartość odpisów aktualizujących pożyczki wyniosła 781 tys. PLN, natomiast wartość netto udzielonych pożyczek wyniosła 692 tys. PLN. Szczegółowe informacje znajdują się w informacjach objaśniających do sprawozdania skonsolidowanego.

4.3.3 Poręczenia i gwarancje

W grupie kapitałowej nie występują poręczenia i gwarancje.

4.3.4 Zobowiązania warunkowe

W Grupie Kapitałowej VOTUM nie występują zobowiązania warunkowe.

4.4. Emisja papierów wartościowych

W okresie, który obejmuje niniejsze Sprawozdanie, Spółka nie emitowała papierów wartościowych. Z emisji z roku 2010 Spółka pozyskała środki w wysokości 6.688 tys. PLN, przy czym koszty emisji wyniosły 785 tys. PLN. Środki netto dostępne do realizacji planów emisyjnych wyniosły więc 5 903 tys. PLN.

Emitent w Prospekcie Emisyjnym wśród głównych celów emisyjnych wyróżnił:

1. Rozbudowę i rozszerzenie zakresu oferowanych przez ośrodka rehabilitacyjnego Polskie Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej VOTUM S.A. w Krakowie
2. Wdrożenie Programu VIP, czyli procedur i pakietu świadczeń dla osób najpoważniej poszkodowanych w wypadkach oraz ich rodzin
3. Dokapitalizowanie spółki zależnej VOTUM Centrum Odškodnění, a.s. z siedzibą w Brnie (Czechy)

W okresie od zakończenia publicznej emisji akcji do publikacji niniejszego Raportu Emitent podjął następujące działania zmierzające do realizacji wszystkich celów emisyjnych:

1. Dokapitalizowanie spółki Polskiego Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej VOTUM S.A.

Podjęte działania:

- Zawarcie umowy na projekt rozbudowy Polskiego Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej VOTUM S.A.
- Wykonanie projektu rozbudowy
- Zatwierdzenie projektu oraz uzyskanie pozwolenia na budowę
- Zawarcie umowy na realizację projektu rozbudowy

Rozpoczęcie prac budowlanych obejmujących zwiększenie powierzchni użytkowej budynku oraz rozszerzenie bazy usługowej o 11 pokoi i 8 gabinetów nastąpiło 23 kwietnia 2012 roku. Aktualnie trwają ostatnie prace wykończeniowe. Zakończenie rozbudowy nastąpi w drugim kwartale bieżącego roku.

Wykorzystanie środków:

- Przekazane w formie pożyczki – 2 180 tys. PLN
- Wpłata na akcje serii C wyemitowane w efekcie podjęcia uchwały o podwyższeniu kapitału Polskiego Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej VOTUM S.A. – 3 000 tys. PLN

Cel został zrealizowany w całości.

2. Wdrożenie Programu VIP

Podjęte działania:

- wyodrębniono zespół najlepszych specjalistów, którzy dzięki swoim kwalifikacjom i doświadczeniu zapewniają najwyższe standardy obsługi (powołany jako Departament Odszkodowań). Dla realizacji tych celów optymalne było organizacyjne umiejscowienie komórki obsługującej kluczowych klientów w strukturze organizacyjnej Kancelarii Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy sp. k.
- poszerzono zakres działań o usługi komplementarne, takie jak zastępstwo procesowe w postępowaniu karnym na etapie przygotowawczym i sądowym, w postępowaniach spadkowych, czy w sprawach z zakresu prawa rodzinnego.
- wprowadzono uproszczone procedury w zakresie rozliczeń spraw

Wykorzystanie środków:

- Środki przeznaczone na wypłatę zaliczek dla najbardziej poszkodowanych klientów – 200 tys. PLN
- Nabycie środków trwałych dla zespołu osób obsługujących program VIP – 81,2 tys. PLN

W związku z decyzją Zarządu dotyczącą przekazania niewykorzystanych środków z wdrożenia programu VIP w kwocie 184,8 tys. PLN na pierwszy cel emisyjny tj. dokapitalizowanie PCRF VOTUM S.A., jednocześnie VOTUM S.A. rozliczyło wszystkie środki z emisji zakładane na ten cel.

Cel został zrealizowany w całości.

3. Dokapitalizowanie spółki VOTUM Centrum Odškodnění, a.s. z siedzibą w Brnie

Podjęte działania:

- utworzenie struktur sprzedaży na terenie całego kraju, w tym
- przeprowadzenie procesu rekrutacji
- przygotowanie merytoryczne współpracowników w kilkustopniowym procesie szkoleń

Wykorzystanie środków:

- Podwyższenie kapitału o 498 tys. PLN (w tym: 444 tys. PLN – środki pochodzące z emisji, 54 tys. PLN – środki własne)

Cel został zrealizowany w całości.

Zarząd VOTUM S.A. informuje, że do dnia publikacji niniejszego Sprawozdania wykorzystał wszystkie środki z emisji tj. w wysokości 5 905 tys. PLN.

VOTUM S.A. ze środków własnych dokapitalizowało:

- Polskie Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej VOTUM S.A. w kwocie 2 020 tys. PLN
- VOTUM Centrum Odškodnění, a.s. w kwocie 54 tys. PLN

4.5. Instrumenty finansowe

Do instrumentów finansowych wykorzystywanych w grupie kapitałowej VOTUM należą:

- pożyczki i należności własne
- zobowiązania finansowe, w tym:
 - Leasingi finansowe
 - Kredyty bankowe

4.6. Ocena zarządzania zasobami finansowymi

Grupa Kapitałowa aktywnie zarządza zasobami finansowymi poprzez dystrybuowanie środków pieniężnych pomiędzy spółkami zależnymi udzielając doraźnych pożyczek. Stan środków pieniężnych jest na bieżąco monitorowany i w ocenie zarządu nie występują ryzyka związane z utratą płynności finansowej.

4.7. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych

Zarząd Grupy ocenia, że wszystkie zamierzenia inwestycyjne na najbliższe lata związane są głównie z rozbudową ośrodka PCRF VOTUM S.A.. Obecnie nie są znane Zarządowi żadne przesłanki, które mogłyby zakłócić realizację zamierzeń. Dnia 11 kwietnia 2012r. PCRF VOTUM S.A. podpisało z Przedsiębiorstwem Usługowo-Budowlanym „WAKO” mgr inż. J. Wasilewski, mgr inż. Z. Kowalik spółka jawna z siedzibą w Krakowie umowę, której przedmiotem jest realizacja projektu rozbudowy Polskiego Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej VOTUM S.A. w Krakowie.

4.8. Ocena czynników i nietypowych zdarzeń mających wpływ na działalność za rok obrotowy, z określeniem stopnia wpływu tych czynników lub nietypowych zdarzeń na osiągnięty wynik

Zarząd Grupy ocenia, że czynniki, opisywane w Prospekcie Emisyjnym oraz w niniejszym sprawozdaniu zarządu działalności nie wpływały znacząco na osiągnięte wyniki Grupy.

4.9. Objasnienie różnic pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym a wcześniej publikowanymi prognozami wyników na dany rok

W dniu 9 marca 2012 Zarząd w raporcie bieżącym nr 26/2012 podał do publicznej wiadomości prognozę skonsolidowanych wyników Grupy Kapitałowej VOTUM

Wyszczególnione dane finansowe	Prognozowany wynik (w tys. PLN)
Przychody netto ze sprzedaży	55 767
Zysk z działalności operacyjnej	8 796
EBITDA	10 349
Zysk (strata) netto	7 047

Podstawy i istotne założenia prognozy:

Zarząd Spółki przygotowując prognozę wyników wziął pod uwagę następujące czynniki:

- Poprzednie wyniki, analizę rynku, udział w rynku, pozycję Spółki
- Sytuację finansową i jej potencjalne zmiany
- Zmiany w środowisku prawnym i podatkowym
- Zobowiązania wobec osób trzecich

W prognozie wyników finansowych założono, że w roku 2012 nie wystąpią istotne zmiany mające negatywny wpływ na rynki, na których spółki Grupy VOTUM S.A. prowadzą działalność.

Na potrzeby prognozy ustalono, iż średnioważony kurs walut w 2012 roku ujęty w prognozach spółek zależnych będzie wynosił:

- 1 EUR = 4,15 PLN
- 1 CZK = 0,1720 PLN

Na potrzeby prognozy przyjęto średnią wartość stóp procentowych w 2012r. na poziomie:

- WIBOR12M = 4,57%

Zarząd Spółki przyjął ponadto następujące założenia finansowe na rok 2012:

- Inflacja = 3%
- Dynamika sprzedaży = 1,15
- Stopa bezrobocia = 13%
- Odsetki ustawowe = 11%
- Stopa podatku = 19%

Podstawowe założenia do prognozowanych wyników związane są z planami budżetowymi opartymi na analizach działalności poszczególnych spółek Grupy. Ich podstawę stanowią dane historyczne, a także posiadany wolumen sprzedaży oraz potencjalne możliwości jego rozwoju. Ze względu na niejednorodny charakter świadczonych usług wszystkie podmioty wchodzące w skład Grupy Kapitałowej określiły prognozy według własnej specyfiki prowadzonej działalności.

I. Działalność odszkodowawcza – w odniesieniu do spółek zajmujących się działalnością odszkodowawczą głównym czynnikiem warunkującym wartość prognozowanych wyników jest wolumen spraw prowadzonych przez spółki. Na podstawie danych historycznych i w oparciu o możliwości terenowych struktur sprzedaży została określona liczba spraw możliwych do pozyskania w roku 2012. Sprawy zostały podzielone na grupy według wartości sumy roszczeń zgłaszanych do ubezpieczycieli w każdej z nich. Procentowy rozkład spraw w poszczególnych grupach został określony na podstawie danych historycznych. Wyodrębnienie grup i określenie liczby spraw w każdej z nich pozwoliło na prognozowanie przychodów ze spraw w oparciu o następujące czynniki określone dla każdej z grup:

- średnia wartość zgłoszonego roszczenia
- średnia wartość uzyskanego odszkodowania
- średnie honorarium rotacja sprawy – liczba dni od podpisania umowy do uzyskania odszkodowania
- system prowizyjny
- rozwój terenowych struktur sprzedaży

II. Działalność rehabilitacyjna – w przypadku spółki prowadzącej działalność rehabilitacyjną prognozy oparte są na szacunkowej liczbie pacjentów turnusów rehabilitacyjnych ustalanej na podstawie obłożenia bazy stacjonarnej oraz liczbie możliwych zabiegów rehabilitacyjnych wykonywanych w ramach usług rehabilitacji ambulatoryjnej.

Sposób monitorowania oraz okresy, w jakich Emitent będzie dokonywał oceny oraz korekty możliwości realizacji prognoz. Zarząd Spółki uwzględniając założenia do niniejszej prognozy będzie dokonywał kwartalnej oceny możliwości jej realizacji.

Zarząd poinformował, że ocena możliwości realizacji prognozowanych wyników będzie się odbywać w oparciu o analizę przychodów ze sprzedaży i ponoszonych kosztów oraz analizę i aktualizację przyjętych założeń. W raportach okresowych Zarząd Spółki będzie przedstawiał swoje stanowisko w odniesieniu do możliwości zrealizowania prognozy w świetle wyników zaprezentowanych w raportach okresowych po kolejnych kwartałach roku 2012. O ewentualnych korektach Zarząd będzie informować w formie raportów bieżących, przy czym raport bieżący zawierający korektę prognozy będzie stanowił nową prognozę wyników Spółki.

Na podstawie dokonanej analizy wyników za 3 kwartał 2012r. oraz oceny realizacji prognozy opartej na jednostkowych wynikach finansowych spółek z grupy kapitałowej w okresie od 1 stycznia 2011 do 30 września 2012 roku oraz przy estymacji prognozowanych wyników do końca 2012 roku Zarząd 14 listopada 2012 skorygował prognozę wyników (raport bieżący 52/2012).

Wartości skorygowanej prognozy wyniosły:

Wyszczególnione dane finansowe	Prognozowany wynik (w tys. PLN)
Przychody netto ze sprzedaży	50 155
Zysk z działalności operacyjnej	6 189
EBITDA	7 416
Zysk (strata) netto	5 501

Głównym czynnikiem wpływającym na obniżenie prognozy była obserwowana tendencja do zwiększania się ilości spraw prowadzonych na drodze sądowej. Porównując analogiczne okresy roku 2012 do 2011 odnotowaliśmy 56 procentowy wzrost ilości spraw przyjętych przez Kancelarię. Tak dynamiczny przyrost spowodował potrzebę reorganizacji sposobu prowadzenia spraw i zwiększenia zatrudnienia o około 30%. Czynniki te wpłynęły na wzrost kosztów funkcjonowania Kancelarii w bieżącym okresie, spodziewane przychody z tej inwestycji ze względu na specyfikę prowadzenia postępowań sądowych odsunięte są w czasie na kolejne okresy. Wolniejszy od zakładanego rozwój terenowych struktur sprzedaży na terenie Czech wpłynął na poziom realizacji założeń budżetowych dla Republiki Czeskiej.

Ostateczne wyniki finansowe osiągnięte przez Grupę Kapitałową wyniosły odpowiednio:

Wyszczególnione dane finansowe	Prognozowany wynik (w tys. PLN)	Osiągnięty wynik (w tys. PLN)	Realizacja prognozy (w %)
--------------------------------	------------------------------------	----------------------------------	---------------------------

ROCZNE SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ VOTUM
(wszystkie kwoty w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Przychody netto ze sprzedaży	50 155	51 995	104%
Zysk z działalności operacyjnej	6 189	6 030	97%
EBITDA	7 416	7 237	98%
Zysk (strata) netto	5 501	5 644	103%

4.10. Objaśnienie różnic pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym a wcześniej publikowanymi wynikami za IV kwartał 2012 roku

	2012 R - sprawozdanie roczne	2012Q4 - sprawozdanie za IV kwartał	różnica % (2012R /2012Q4 %)
Przychody ze sprzedaży	51 995	51 991	0,0%
Koszty działalności operacyjnej	45 602	45 603	0,0%
Zysk (strata) ze sprzedaży	6 393	6 388	0,1%
Pozostałe przychody operacyjne	286	272	5,1%
Pozostałe koszty operacyjne	649	633	2,5%
Zysk (strata) na działalności operacyjnej	6 030	6 027	0,0%
Przychody finansowe	1 088	1 088	0,0%
Koszty finansowe	374	374	0,0%
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	6 744	6 741	0,0%
Podatek dochodowy	1 077	1 101	-2,2%
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	5 667	5 640	0,5%
Zysk (strata) z działalności zaniechanej	-	-	-
Zysk (strata) netto	5 667	5 640	0,5%
Zysk (strata) przypisana akcjonariuszom niekontrolującym	23	23	0,0%
Zysk (strata) netto podmiotu dominującego	5 644	5 617	0,5%

Różnica wynika głównie z aktualizacji przychodów i kosztów przyporządkowanych memoriałowo do 2012r oraz aktualizacji podatku dochodowego.

5. PRZEWIDYWANY ROZWÓJ GRUPY KAPITAŁOWEJ VOTUM

5.1. Rozwój Grupy Kapitałowej VOTUM

5.1.1. Rozwój VOTUM S.A.

Istotna dla prowadzonej przez spółkę działalności jest uchwała z dnia 20 grudnia 2012 r., sygn. akt III CZP 93/12 potwierdzająca możliwość dochodzenia od ubezpieczyciela zadośćuczynienia pieniężnego w sytuacji, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 r. oraz uchwała składu 7 sędziów SN z dnia 13 marca 2012 r., sygn. akt III CZP 75/11 dotycząca możliwości żądania od zakładu ubezpieczeń zwrotu kosztów wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika. Pierwsze z powołanych orzeczeń, rozstrzyga o możliwości dochodzenia bezpośrednio od ubezpieczyciela roszczeń w przypadku, gdy śmierć nastąpiła przed wejściem w życie obecnie obowiązującego art. 446 § 4 k.c. stanowiącego podstawę dochodzenia zadośćuczynienia za śmierć osoby bliskiej. Zgodnie z drugą uchwałą, zwrot kosztów pełnomocnika w postępowaniu likwidacyjnym może być uzasadniony w sytuacji, gdy przemawia za tym stopień skomplikowania sprawy, a także jeśli stan zdrowia, kwalifikacje osobiste lub sytuacja życiowa poszkodowanego przesądzą o niezbędności pomocy ze strony profesjonalisty. Powołane uchwały stwarzają pespektywę istotnego zwiększenia przychodów spółki i zwiększenia atrakcyjności dla jej odbiorców.

5.1.2. Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy sp. k.

W związku z wdrożeniem programu VIP poszkodowani korzystający z oferty VOTUM S.A., którzy doznali najpoważniejszych szkód wynikających z obrażeń ciała lub utraty członka najbliższej rodziny zostali objęci kompleksową opieką prawną nie tylko w zakresie dochodzenia roszczeń odszkodowawczych, ale również w innych postępowaniach, w szczególności w postępowaniu karnym, w sprawach rodzinnych oraz spadkowych. Realizacja tych założeń wymagała powiększenia zasobów kadrowych KAiRP A. Łebek i Wspólnicy sp. k.. Miernikiem efektywności tego procesu może być znaczący wzrost pozycji KAiRP A. Łebek i Wspólnicy sp. k. w prestiżowym rankingu prowadzonym przez dziennik „Rzeczpospolita”. W roku 2010 kancelaria była uplasowana na miejscach 37 i 39 odpowiednio w zakresie liczby prawników i przychodów w rankingu ogólnopolskim, zaś w roku 2011 były to odpowiednio pozycje 21 i 28.

Konsekwentna polityka kierowania na drogę sądową spraw, w których ubezpieczyciele zaniżyli kwoty świadczeń sprawia, że w najbliższych latach znaczenie KAiRP w zakresie podstawowej działalności grupy kapitałowej będzie coraz większe. Istotnym czynnikiem tego rozwoju ma być również zabezpieczenie środków w budżecie VOTUM S.A. na wytoczenie powództwa na rzecz klientów VOTUM S.A..

5.1.3. Rozbudowa i rozszerzenie zakresu oferowanych usług przez Polskie Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej VOTUM S.A.

Prace budowlane związane z rozbudową Polskiego Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej rozpoczęły się w roku 2012. W ramach tych prac do istniejącej części ośrodka zostanie dobudowany obiekt spełniający wszelkie normy wymagane dla obiektów sanatoryjnych. Umożliwi to zorganizowanie w PCRF również pobytu stacjonarnego pacjentów, co z jednej strony stanowi rozszerzenie zakresu usług, z drugiej obciąża do stworzenia większej bazy i zaplecza rehabilitacyjno-medycznego. Dlatego też w nowo dobudowanej części powstanie 8 gabinetów rehabilitacyjnych oraz centrum odnowy biologicznej. PCRF dzięki nowym pomieszczeniom będzie miał możliwość poszerzenia swojej oferty rehabilitacyjno-medycznej o dodatkowe, nowe usługi takie jak;

- Terapia zajęciowa i arteterapia (praca z pacjentami poprzez malowanie, rzeźbę i inne)
- Diagnostyka – powstanie nowoczesnej pracowni z urządzeniami do badań wysiłkowych pod kątem kardiologicznym i wydolnościowym.
- Pracownia USG – poszerzenie oferty pod kątem badań ortopedycznych związane z dużą liczbą pacjentów po wypadkach wymagających tego typu diagnostyki.
- Terapia SI – powstanie specjalnego gabinetu do terapii SI przeznaczonego dla dzieci (gabinet wyposażony będzie w specjalne huśtawki i potrzebny sprzęt do tego typu terapii)
- Psychologia – powstanie gabinetu wyposażonego w nowoczesny sprzęt do biofeedbacku i EEG
- Logopedia – powstanie pracowni komputerowa do ćwiczeń na programach Afasystem.

Inne gabinety będą przystosowane do terapii neurologicznej i ortopedycznej.

W nowej części zostało zaprojektowane również mini SPA (odnowa biologiczna). Ta część powstanie głównie z myślą o opiekunach pacjentów, którzy przebywają na terenie naszego ośrodka czasami przez kilka miesięcy. Chcemy wyjść z ofertą nie tylko do osób poszkodowanych i chorych, ale również do osób wymagających chwili relaksu i odprężenia po trudach codziennego dnia. Zdajemy sobie sprawę, jakim trudem jest opieka nad chorą osobą czasami przez 24 godziny. W chwilach kiedy pacjenci mają terapię ich opiekunowie będą mogli skorzystać z sauny, jacuzzi, hydroterapii i masażu. W planach mamy również przygotowanie siłowni. Oferta SPA oraz siłownia będzie też skierowana do klientów z zewnątrz.

Łączna liczba pokoi po rozbudowie – 31
Liczba dodatkowych gabinetów – 8.

Główna inwestycja – rozbudowa PCRF VOTUM S.A.

- Podpisanie umowy na projekt – luty 2011
- Wykonanie projektu – luty – sierpień 2011
- Uzyskanie pozwolenia na budowę – 20 grudnia 2011
- Umowa o generalne wykonawstwo robót budowlanych – 11 kwietnia 2012
- Początek budowy – 23 kwietnia 2012
- Stan surowy zamknięty – 31 marca 2013
- Odbiory sanitarne itp., uruchomienie nowej części – II kwartał 2013
- Uruchomienie nowej części – czerwiec/lipiec 2013

5.1.4. Rozwój VOTUM Centrum Odškodnění, a.s. z/s w Brnie

Najważniejszym elementem rozwoju spółki zależnej działającej na rynku czeskim jest obecnie dalszy rozwój struktur sprzedaży w celu zwiększania wolumenu pozyskiwanych i prowadzonych spraw. Konieczna jest więc systematycznie prowadzona rekrutacja na terenie całego kraju oraz przygotowanie merytoryczne współpracowników w kilkustopniowym procesie szkoleń.

6. OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE BADAŃ I ROZWOJU

Podmioty grupy nie prowadzą prac badawczych ani rozwojowych.

7. ŁAD KORPORACYJNY

7.1. Zbiór zasad Ładu Korporacyjnego, któremu podlegało VOTUM w okresie od dnia 1 stycznia 2012 do dnia publikacji Sprawozdania

W związku z wprowadzeniem akcji na rynek regulowany GPW w dniu 7 maja 2010 Zarząd podjął Uchwałę w sprawie przyjęcia i stosowania „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW”, w której to Uchwale przyjął do stosowania zasady Ładu korporacyjnego wynikające z Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW” z następującymi wyjątkami:

- Z powodu braku zainteresowania ze strony akcjonariuszy wynikającego z małego rozdrobnienia udziałów, oraz problemów natury prawnej Spółka nie będzie umożliwiać dwustronnej transmisji obrad Walnego Zgromadzenia z wykorzystaniem sieci Internet, rejestrować przebiegu obrad, upubliczniać go na stronie internetowej oraz nie zapewni możliwości wykonywania głosu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej;
- Z uwagi na zasięg terytorialny usług świadczonych przez Spółkę, który nie obejmuje krajów anglojęzycznych, Spółka zapewnia funkcjonowanie swojej strony w języku angielskim w zakresie wskazanym w części II pkt 1 „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW”;
- Z uwagi na małą liczebność Rady Nadzorczej Spółki, nie zostaną powołane odrębne komisje Rady (komisja ds. wynagrodzeń i komisja ds. nominacji), natomiast funkcję komitetu audytu pełnić będzie cała Rada Nadzorcza Spółki.

Dokument „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW” dostępny jest na stronie internetowej poświęconej ładowi korporacyjnemu na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie www.corpgov.gpw.pl.

7.2. Opis podstawowych cech systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych

Za sporządzenie i rzetelną prezentację historycznych informacji finansowych odpowiada Zarząd VOTUM S.A. Obowiązki z tym związane obejmują: zaprojektowanie, wdrożenie i zapewnienie kontroli wewnętrznej związanej ze sporządzeniem i rzetelną prezentacją skonsolidowanych sprawozdań, dobór polityki rachunkowości oraz dokonywanie uzasadnionych w danych okolicznościach szacunków księgowych.

7.3. Akcjonariusze posiadający znaczące pakiety akcji

Według stanu na dzień publikacji Sprawozdania czterech Akcjonariuszy posiada znaczące pakiety akcji VOTUM S.A.:

Akcjonariusz	Liczba akcji	Udział w kapitale akcyjnym Spółki
DSA Financial Group SA	5 513 054	45,94%
Nolmanier Ltd.	2 975 000	24,79%
Andrzej Dadełto	800 000	6,67%
Quercus TFI	600 347	5,00%

7.4. Akcjonariusze posiadający specjalne uprawnienia kontrolne

Wszystkie akcje Emitenta są akcjami na okaziciela. Statut nie przewiduje żadnego uprzywilejowania akcji. W zakresie znanym Emitentowi żaden akcjonariusz Emitenta nie dysponuje żadnymi specjalnymi uprawnieniami ani obowiązkami względem Spółki wynikającymi z faktu posiadania akcji Emitenta.

7.5. Ograniczenia dotycząca prawa głosu

Z każdą akcją Emitenta związane jest prawo do wykonywania jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu Spółki. Statut Emitenta nie przewiduje ograniczeń w prawach głosu.

7.6. Ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności

Akcjonariusz spółki publicznej może przenosić akcje w okresie między dniem rejestracji uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu Spółki (*record date*) a dniem zakończenia Walnego Zgromadzenia Spółki (art. 406⁴ k.s.h.).

7.7. Zasady zmiany statutu

Zgodnie z art. 430 § 1 Kodeksu Spółek Handlowych zmiana Statutu wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia i wpisu do rejestru.

Uchwała dotycząca zmiany Statutu zapada większością trzech czwartych głosów, przy czym uchwała dotycząca zmiany Statutu, zwiększająca świadczenia akcjonariuszy lub uszczuplająca prawa przyznane osobie poszczególnym akcjonariuszom zgodnie z art. 354 Kodeksu Spółek Handlowych, wymaga zgody wszystkich akcjonariuszy, których dotyczy (art. 415 Kodeksu Spółek Handlowych).

Statut Emitenta nie ustanawia surowszych warunków podjęcia uchwały w sprawie zmiany Statutu. Jeżeli zmiana Statutu nie jest związana z podwyższeniem kapitału zakładowego, po podjęciu przez Walne Zgromadzenie uchwały, Zarząd ma 3 miesiące na zgłoszenie do sądu rejestrowego zmiany Statutu (art. 430 § 2 Kodeksu Spółek Handlowych).

7.8. Sposób działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadniczych uprawnień oraz prawa akcjonariuszy i sposób ich wykonywania

Sposób zwołania i działania Walnego Zgromadzenia, jego zasadnicze uprawnienia oraz prawa akcjonariuszy i sposób ich wykonywania wynikają wprost z przepisów prawa. W Statucie Emitenta oraz w Regulaminie Walnego Zgromadzenia zastosowano standardowe rozwiązania, nie wprowadzając odmienności w stosunku do powszechnie obowiązujących przepisów prawa.

Statut Spółki nie przewiduje możliwości uczestniczenia na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej ani możliwości wypowiadania się na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. Regulamin Walnego Zgromadzenia Spółki nie przewiduje możliwości wykonywania prawa głosu drogą korespondencyjną lub przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

7.9. Skład osobowy i zasady działania organów zarządzających i nadzorczych oraz ich komitetów

7.9.1 Zarząd

Zarząd Spółki składa się z od 1 do 5 członków. Wspólna kadencja Zarządu trwa 2 lata. Członków Zarządu wybiera i odwołuje Rada Nadzorcza. Członkom Zarządu przysługuje prawo ponownego powołania.

Zarząd reprezentuje Spółkę wobec władz i osób trzecich. Do odbioru wezwań i innych doręczeń jest uprawniony Prezes Zarządu, jeśli Zarząd jest jednoosobowy, a w przypadku Zarządu wieloosobowego - jeden członek Zarządu lub prokurent. Do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych Spółki oraz podpisywania umów w imieniu Spółki, w wypadku ustanowienia Zarządu jednoosobowego, uprawniony jest Prezes Zarządu samodzielnie lub dwóch prokurentów działających łącznie. W przypadku powołania Zarządu wieloosobowego wymagane jest łączne współdziałanie dwóch członków Zarządu lub członka Zarządu łącznie z prokurentem. W umowach i sporach pomiędzy Spółką a członkami Zarządu, Spółkę reprezentuje Przewodniczący Rady Nadzorczej.

Uchwały zarządu zapadają bezwzględną większością głosów. W przypadku równości głosów decyduje głos prezesa zarządu. Organizację oraz tryb działania Zarządu określa Regulamin zarządu uchwalony przez Zarząd i zatwierdzony przez Radę Nadzorczą.

Na dzień 1 stycznia 2012 r. skład Zarządu VOTUM S.A. przedstawiał się następująco:

Dariusz Czyż	– Prezes Zarządu
Elżbieta Kupiec	– Członek Zarządu
Bartłomiej Krupa	– Członek Zarządu

W okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2012 do dnia publikacji Sprawozdania w składzie Zarządu Emitenta nie wystąpiły zmiany zarządu.

W dniu 8 marca 2012 roku Rada Nadzorcza VOTUM S.A. podjęła uchwałę w przedmiocie ustalenia liczebności Zarządu Spółki IV kadencji, zgodnie z którą Zarząd Spółki IV kadencji składa się z 3 członków. Jednocześnie Rada Nadzorcza powołała Zarząd Spółki IV kadencji w składzie:

Dariusz Czyż – Prezes Zarządu
Elżbieta Kupiec – Członek Zarządu
Bartłomiej Krupa – Członek Zarządu

Skład Zarządu IV Kadencji stanowi kontynuację Zarządu III Kadencji.

Uchwała wejdzie w życie z dniem odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy VOTUM S.A. zatwierdzającego sprawozdanie finansowe Spółki za rok obrotowy 2011.

Zakres działania Zarządu VOTUM S.A. w okresie od 1 stycznia 2012 do dnia publikacji Sprawozdania

W okresie od 01.01.2012 r. do dnia publikacji Sprawozdania Zarząd odbywał systematyczne posiedzenia zwyczajne w trybie cotygodniowym, zaś w przypadku bieżących potrzeb zwoływane były dodatkowe posiedzenia. W ramach Zarządu dokonano podziału kompetencji i wyznaczono obowiązki w zakresie nadzoru nad poszczególnymi Departamentami wyodrębnionymi w strukturze organizacyjnej Emitenta. Zarząd prowadzi bieżącą kontrolę wykonania budżetu oraz realizacji prognozy finansowej. Systematycznie analizowane są sprawozdania dotyczące realizacji założeń sprzedaży, przychodu ze sprzedaży oraz optymalizacji kosztów. Ponadto Zarząd kreuje krótko i długofalową politykę Emitenta w oparciu o informacje dotyczące zmian otoczenia prawnego i zmian rynkowych. Zarząd rozpatruje również zagadnienia zgłaszane przez kadrę kierowniczą średniego szczebla.

7.9.2 Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza Spółki składa się z od 5 do 7 członków. Członków Rady Nadzorczej wybiera i odwołuje Walne Zgromadzenie. Członkowie pierwszej Rady Nadzorczej powoływani są na jeden rok, członkowie następnych Rad Nadzorczych powoływani są na 3 lata. Kadencja Rady Nadzorczej jest wspólna. W przypadku ustąpienia członka Rady Nadzorczej w czasie trwania jej kadencji, skład Rady Nadzorczej może być uzupełniony do wymaganej liczby członków przez samą Radę Nadzorczą. Kadencja tak wybranego członka Rady Nadzorczej upływa z dniem poprzedzającym dzień obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia, na którym Walne Zgromadzenie powinno uzupełnić skład Rady Nadzorczej.

Członkowie Rady Nadzorczej wykonują swoje prawa i obowiązki tylko osobiście i w sposób kolegialny. Organizację oraz tryb działania Rady Nadzorczej określa Regulamin Rady Nadzorczej uchwalony przez Radę i zatwierdzony przez Walne Zgromadzenie.

Uchwały Rady Nadzorczej zapadają bezwzględną większością głosów. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos Przewodniczącego Rady. Rada Nadzorcza podejmuje uchwały, jeżeli na posiedzeniu jest obecna co najmniej połowa jej członków, a wszyscy jej członkowie zostali zaproszeni na piśmie lub za pośrednictwem poczty elektronicznej najpóźniej na 7 dni przed proponowanym terminem posiedzenia.

Do obowiązków Rady Nadzorczej należy:

- rozpatrywanie rocznych programów działalności Spółki oraz dokonywanie niezbędnych korekt;
- badanie bilansu oraz rachunku zysków i strat, zarówno co do zgodności z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym;
- udzielanie Zarządowi zezwolenia na zaciąganie przez Spółkę zobowiązań wekslowych oraz kredytów i pożyczek przekraczających 1.000.000 PLN (słownie: jeden milion złotych);
- badanie sprawozdań Zarządu, co do podziału zysku i pokryciu strat oraz składanie Walnemu Zgromadzeniu dorocznego, pisemnego sprawozdania z wyników powyższego badania;
- wybór biegłego rewidenta do badania sprawozdań finansowych Spółki;
- zawieszanie z ważnych powodów poszczególnych lub wszystkich członków Zarządu w czynnościach, jak również delegowanie członków Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu nie mogących sprawować swoich czynności;
- powoływanie i odwoływanie członków Zarządu,
- zawieranie, dokonywanie zmian i rozwiązywanie umów o pracę lub innych umów dotyczących pełnienia funkcji członka zarządu z członkami Zarządu;
- ustalanie zasad zatrudnienia i wysokości wynagrodzenia członków Zarządu;
- udzielanie zezwolenia na zbycie akcji imiennych Spółki;
- wyrażanie zgody na wypłatę akcjonariuszom zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy na koniec roku obrotowego;
- wyrażanie zgody na tworzenie przez Spółkę innych spółek i przystępowanie do spółek;
- wyrażanie zgody na nabycie lub zbycie przez Spółkę nieruchomości oraz obciążanie nieruchomości ograniczonymi prawami rzeczowymi.

Na dzień publikacji Sprawozdania skład Rady Nadzorczej VOTUM S.A. przedstawia się następująco:
Andrzej Dadełło – Przewodniczący Rady Nadzorczej

Andrzej Łebek	– Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Jerzy Krawczyk	– Członek Rady Nadzorczej
Mirosław Greber	– Członek Rady Nadzorczej
Anna Ludwig	– Członek Rady Nadzorczej.

W okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2012 do dnia publikacji Sprawozdania w składzie Rady Nadzorczej Emitenta nastąpiły następujące zmiany osobowe:

- 28 maja 2012 r. Joanna Wilczyńska została odwołana ze stanowiska Członka Rady nadzorczej;
- 28 maja 2012 r. Anna Ludwig została powołana na stanowisko Członka Rady Nadzorczej.

Zakres działania Rady Nadzorczej VOTUM S.A. w okresie od 1 stycznia 2012 do dnia publikacji Sprawozdania

Zgodnie z przepisami Kodeksu Spółek Handlowych i postanowieniami Statutu Spółki, Rada Nadzorcza wykonywała stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich jej przejawach oraz sprawowała faktyczną i finansową kontrolę działalności Spółki pod kątem celowości i racjonalności. W celu wywiązania się ze swoich zadań Rada Nadzorcza pozostawała w stałym kontakcie z Zarządem Spółki oraz odbywała posiedzenia. W ramach kontroli gospodarki finansowej Spółki w kręgu zainteresowania Rady Nadzorczej pozostawały w szczególności inwestycje planowane przez Spółkę, rozwój struktury organizacyjnej Spółki oraz plany finansowe Spółki. W zakresie określonych powyżej aspektów działalności Spółki Rada Nadzorcza służyła Zarządowi Spółki głosem doradczym, co było możliwe dzięki wykorzystaniu doświadczenia zawodowego poszczególnych członków Rady Nadzorczej. Praca Rady Nadzorczej odbywała się sprawnie, przy współudziale wszystkich jej członków. W okresie od 01.01.2012 r. do dnia publikacji Sprawozdania odbyło się 8 posiedzeń, na których podjęto łącznie 18 uchwał. Do badania zarówno jednostkowego, jak i skonsolidowanego sprawozdania finansowego, Rada Nadzorcza wybrała firmę audytorską PKF AUDYT Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, nr ewidencyjny 548. Rada Nadzorcza zapoznała się z opiniami i raportami biegłych rewidentów dotyczącymi jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

7.9.3. Komitety Rady Nadzorczej

Na podstawie art. 86 ust. 3 ustawy o biegłych rewidentach, cała Rada Nadzorcza pełni funkcję komitetu audytu. Powierzenie Radzie Nadzorczej zadań komitetu audytu nastąpiło na mocy uchwały podjętej przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Emitenta w dniu 20.08.2010 r.

Na dzień publikacji Sprawozdania w składzie Rady Nadzorczej, która pełni funkcje komitetu audytu, członkami spełniającymi jednocześnie wymóg niezależności oraz kwalifikacji i doświadczenia w zakresie finansów i rachunkowości, w ocenie Emitenta, są Panowie Jerzy Krawczyk i Mirosław Greber. Pomimo iż, wymóg dotyczący członka Rady Nadzorczej, określony art. 86 ust 4 ustawy o biegłych rewidentach, nie ma zastosowania do komitetu audytu w sytuacji powierzenia jego funkcji kolegiennie radzie nadzorczej, to Emitent ze względu na przekonywującą celowościową wykładnię tego przepisu, uznaje za uzasadnione stosowanie wymogu z art. 86 ust 4 również w sytuacji, o której mowa w art. 86 ust 3 ustawy o biegłych rewidentach. Wyżej wymienieni członkowie Rady Nadzorczej w ocenie Emitenta spełniają jednocześnie wymogi ładu korporacyjnego w odniesieniu do kryterium niezależności (punkt III.6 Dobrych Praktyk Spółek Notowanych an GPW).

7.10. Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania przedsiębiorstwem emitenta i jego Grupą Kapitałową

W okresie od 1 stycznia 2012 r. do dnia publikacji Sprawozdania nie nastąpiły żadne zmiany w zasadach zarządzania przedsiębiorstwem Emitenta ani jego Grupą Kapitałową.

7.11 Wszelkie umowy zawarte między emitentem a osobami zarządzającymi, przewidujące rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia emitenta przez przejęcie

Spółka nie zawarła umów określających świadczenia dla członków zarządzających Emitenta wypłacanych w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Emitenta przez przejęcie.

7.12 Informacje o znanych emitentowi umowach (w tym również zawartych po dniu bilansowym), w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy

Spółka nie posiada wiedzy na temat jakichkolwiek umów, które mogą w przyszłości powodować zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.

7.13 Informacje o systemie kontroli programów akcji pracowniczych

Spółka nie posiada systemu kontroli programów akcji pracowniczych.

8. INFORMACJE DODATKOWE

8.1. Kapitał akcyjny VOTUM S.A., udziały Spółki w Grupie Kapitałowej oraz udziały osób nadzorujących i zarządzających w spółkach zależnych bądź stowarzyszonych

Na dzień publikacji Sprawozdania kapitał zakładowy Spółki wynosi 1.200.000 PLN i dzieli się na 12.000.000 akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 0,10 PLN każda, w tym:

- 10.000.000 akcji serii A
- 2.000.000 akcji serii B

Na dzień publikacji Sprawozdania udziały Spółki w podmiotach zależnych przedstawiają się następująco:

- 4 800 000 akcji PCRF VOTUM S.A. z siedzibą w Krakowie o wartości nominalnej 4 800 000 PLN, co stanowi 96% kapitału zakładowego,
- 60 akcji VOTUM Centrum Odškodnienia a.s. z siedzibą w Bratysławie o wartości nominalnej 6.000.000 SKK, co stanowi 100 % kapitału zakładowego,
- 50 akcji VOTUM Centrum Odškodnění a.s. z siedzibą w Brnie o wartości nominalnej 5.000.000 CZK, co stanowi 100% kapitału zakładowego,
- 99% udziału w zyskach i stratach Kancelarii Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy sp. k. z siedzibą we Wrocławiu
- 1% udziału w zyskach i stratach Polskiego Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej VOTUM S.A. spółka komandytowa o wartości nominalnej 1000 zł, co stanowi 1% kapitału zakładowego

Na dzień 31.12.2012 Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej Andrzej Łebek był komplementariuszem Kancelarii Adwokatów i Radców Prawnych A. Łebek i Wspólnicy Spółka Komandytowa we Wrocławiu – posiadał 1% udział w zyskach i stratach. Pozostałe osoby pełniące u Emitenta funkcje nadzorcze oraz zarządzające nie posiadały na dzień 31.12.2012 r. ani nie posiadają w chwili obecnej udziałów w spółkach zależnych Emitenta.

8.2. Informacja o podmiotach powiązanych – istotne transakcje na warunkach innych niż rynkowe

W okresie sprawozdawczym spółki Grupy nie zawierały istotnych transakcji z podmiotami powiązanymi, na warunkach innych niż rynkowe.

8.3. Informacja o istotnych postępowaniach toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej i innych ryzykach jednostki dominującej lub jednostek od niej zależnych

Spółka ani żaden z podmiotów zależnych nie prowadzi żadnych sporów ani procesów istotnych dla sytuacji finansowej lub rentowności. Nie występują żadne postępowania przed organami rządowymi, postępowania sądowe lub arbitrażowe, za okres obejmujący co najmniej ostatnie 12 miesięcy, które to postępowania mogły mieć lub miały w niedawnej przeszłości istotny wpływ na sytuację finansową lub rentowność Emitenta.

Emitentowi nie są znane żadne przesłanki pozwalające przypuszczenia pozwalające stwierdzić, aby w przyszłości mogły zostać wszczęte jakiegokolwiek postępowania sądowe, administracyjne lub arbitrażowe z udziałem Emitenta.

8.4 Umowy zawarte z osobami zarządzającymi o zakazie konkurencji i rozwiązaniu umowy wskutek odwołania z zajmowanego stanowiska

Spółka nie zawarła z osobami zarządzającymi umów o zakazie konkurencji i rozwiązaniu umowy wskutek odwołania z zajmowanego stanowiska.

8.5. Wynagrodzenia organów zarządzających i nadzorujących jednostki dominującej Grupy Kapitałowej

Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Spółki

	Funkcja	01.01.2012 -31.12.2012	01.01.2011 -31.12.2011
Wynagrodzenia Członków Zarządu			
Dariusz Czyż	Prezes Zarządu	300	311
Elżbieta Kupiec	Członek Zarządu	136	104
Bartłomiej Krupa	Członek Zarządu	148	104
Cecylia Tas*	Członek Zarządu	-	77
RAZEM		584	596
Wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej			
Andrzej Dadełto	Przewodniczący Rady Nadzorczej	120	120
Mirosław Greber	Członek Rady Nadzorczej	4	3
Andrzej Łebek	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	6	-
Joanna Wilczyńska**	Członek Rady Nadzorczej	4	4
Anna Ludwig***	Członek Rady Nadzorczej	1	-
Jerzy Krawczyk	Członek Rady Nadzorczej	5	2
RAZEM		140	134

* Cecylia Tas pełniła funkcję Członka Zarządu do 28.01.2011

** Joanna Wilczyńska pełniła funkcję Członka Rady Nadzorczej do 28.05.2012

*** Anna Ludwig pełni funkcję Członka Rady Nadzorczej od dnia 28.05.2012

8.6. Liczba akcji VOTUM S.A. i pozostałych podmiotów Grupy VOTUM, będąca w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących

Osoby nadzorujące i zarządzające	Stan posiadanych akcji na dzień 1.01.2012	Zwiększenie	Zmniejszenie	Stan posiadanych akcji VOTUM na dzień publikacji sprawozdania
ZARZĄD				
Dariusz Czyż	5521	450	0	5 971
Elżbieta Kupiec	924	0	0	924
Bartłomiej Krupa	19 676	0	19 676	0
RADA NADZORCZA				
Andrzej Dadełto	1 000 000	0	200 000	800 000
Andrzej Dadełto – pośrednio (przez DSA FG SA)	5 017 403	495 651	0	5 513 054
Andrzej Łebek	0	0	0	0
Jerzy Krawczyk	0	0	0	0
Mirosław Greber	0	0	0	0
Anna Ludwig	0	0	0	0

8.7. Informacja o umowie z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych

W dniu 17 lipca 2012r. Spółka zawarła z PKF AUDYT Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie umowę, której przedmiotem jest:

- badanie sprawozdania finansowego Spółki za okres od dnia 01.01.2012 do dnia 31.12.2012
- przegląd sprawozdania finansowego za okres od dnia 01.01.2012 do dnia 30.06.2012
- badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej za okres od dnia 01.01.2012 do dnia 31.12.2012
- przegląd skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej za okres od dnia 01.01.2012 do dnia 30.06.2012.

Spółka korzystała już wcześniej z usług spółki PKF Audyt sp. z o.o., która przeprowadzała badania: sprawozdania finansowego VOTUM S.A. za lata 2008-2011 wraz z przeglądem półrocznym sprawozdania za rok 2011 oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej VOTUM za rok 2011 wraz z przeglądem półrocznym ww.

sprawozdania, historycznych skonsolidowanych Informacji finansowych za lata 2007-2009 zawartych w Prospekcie Emisyjnym oraz prognozy Grupy Kapitałowej na rok 2010.

Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania finansowego:

Za wykonanie prac wynikających z niniejszej umowy strony wspólnie ustalają wynagrodzenie w wysokości:

- 10.000 PLN. (słownie: dziesięć tysięcy złotych) + VAT za przegląd sprawozdania jednostkowego,
- 10.000 PLN. (słownie: dziesięć tysięcy złotych) + VAT za przegląd sprawozdania skonsolidowanego,
- 16.000 PLN. (słownie: czternaście tysięcy złotych) + VAT za badanie sprawozdania jednostkowego,
- 12.000 PLN (słownie: dwanaście tysięcy złotych) + VAT za badanie sprawozdania skonsolidowanego

8.8. Zatrudnienie w Grupie Kapitałowej

Przeciętne zatrudnienie

Wyszczególnienie	31.12.2012	31.12.2011
Zarząd	11	12
Administracja	81	74
Dział sprzedaży	8	3
Pion produkcji	116	108
Pozostali	11	9
RAZEM	227	206

Za pion produkcji zarząd określa pracowników umysłowych bezpośrednio związanych z wykonywanymi / świadczonymi usługami

Rotacja zatrudnienia

	01.01.2012-31.12.2012	01.01.2011-31.12.2011
Liczba pracowników przyjętych	73	59
Liczba pracowników zwolnionych	52	41
RAZEM	21	18

Wrocław, dnia 24 kwietnia 2013 r.

Podpisy Członków Zarządu:

.....
Dariusz Czyż – Prezes Zarządu

.....
Elżbieta Kupiec – Członek Zarządu

.....
Bartłomiej Krupa – Członek Zarządu